

az ország minden részéből és a külföldről.

Pasics özvegye hétfőn délelőtt lányai kíséretében ellátogatott a temetőbe, ahol férje koporsója még mindig eltemetetlenül van elhelyezve a temető kápolnájában.

Szerdán helyezik Pasicsot a családi sírboltba

Radics-párti körökben sokat kommentálják a Pasics temetését rendező állami bizottság munkáját. Általában szeméremre vetik az állami bizottságnak, hogy a temetést már vasárnapra kitűzték és hogy nem gondoskodtak sírbolt építéséről. Így bekövetkezett az, hogy

csak egyes radikális politikusok erélyes fellépése akadályozta meg, hogy Pasics koporsóját ne helyezték el az öngyilkosok számára fentartott emelvényen,

hanem a kápolnában. Éles kifakadások hallatszottak ezért Uzunovics miniszterelnök ellen is, akit felelőssé tesznek az állami bizottság munkájáért. Jellemző erre nézve Sztanojević Ácának a hétfői lapokban megjelent nyilatkozata, amelyben tiltakozik az ellen, mintha ő sürgette volna a temetést.

Mint a *Bácsmegeyi Napló* munkatársa az esti órákban értesült

Pasics Nikolát szerdán helyezik el a temetőben az addig elkészülő családi sírboltba.

A szerdai temetésen csupán a gyászoló család tagjai lesznek jelen.

Az ellenzéki vezérek konferenciája

A délelőtt folyamán konferenciára gyűltek össze a parlamentben a szűkebb ellenzéki blokk vezérei: Davidovics Ljuba, Marinkovics Voja, Korosec és Spaho. A konferencián a politikai helyzetet vitatták meg és főleg arról tanácskoztak, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a délutáni audiencián. Akkor ugyanis már ismeretessé vált, hogy az udvar Davidovics audienciáját félőre, Pribicevicsét félhatra és Korosecét félhetre tűzte ki.

Nincsić a külügyminisztériumban

Nincsić Momcsilo dr. lemondott külügyminiszter hétfőn délelőtt meglátogatta Markovics Jován külügyminiszterhelyettest, akinél több folyamatban lévő ügy iránt érdeklődött. Tekintettel arra, hogy Nincsić naponta megjelenik az udvarnál, a külügyminisztériumban tett látogatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Meglátogatta Markovics Jován külügyminiszterhelyettest Popovics Tihomir angorai követ is és beszámolt az ottani helyzetről.

Radics Beogradba utazott

Radics István hétfőn este Beogradba utazott, hogy résztvegyen a kibontakozási tárgyalásokban. Elutazása előtt konferenciát tartott a horvát parasztpárt vezetőségével.

Az ellenzéki vezérek audienciája

Az ellenzéki pártok vezérei hétfőn délután fél óttól nyolc óráig voltak kihallgatáson. A király először Davidovics Ljubát fogadta.

Davidovics Ljuba kihallgatása két óra hosszat tartott

és a demokrata párt vezére félhet után hagyta el az udvart. Távozásakor nem volt hajlandó semmit sem mondani az újságíróknak, csak annyit jegyzett meg, hogy ugvis kiadnak hivatalos kommunikét, Davidovics Ljuba a királyi palotából egyenesen a demokrata klubba ment, ahol hívei mind együtt voltak és beszámolt nekik az audiencia lefolyásáról.

Amennyire meg lehetett tudni,

Davidovics azt tanácsolta Őfelségének, hogy vagy írják ki a választásokat, vagy minél szélesebb koncentrációt létesítsenek.

Davidovics Ljuba távozásakor már az udvarban volt Pribicevics Szvetozár, akit fél hatra hívtak meg kihallgatásra. Már Korosec is megérkezett, amikor Pribicevicsét fogadta a király. A független demokrata vezér audienciája több, mint fél óráig tartott. Pribicevics autón ment az udvarhoz és autón is távozott el, úgy hogy az újságíróknak nem is volt alkalmuk kérdést intézni hozzá. Mint később megtudták,

Pribicevics is a választások kiírását javasolta.

Legrövidebb ideig Korosec kihallgatása tartott és a szlovén néppárt vezére szintén nem tett semmiféle nyilatkozatot az újságíróknak.

Valamennyi pártvezér kihallgatása után Jankovics Dragutin udvari miniszterrel tárgyalt a kiadandó

kommuniké megszövegezéséről.

Az ellenzéki pártvezérek audienciájáról az udvari minisztériumban megszövegezett kommunikét este kilenc óráig nem juttatták el a miniszterelnökségre és Uzunovics miniszterelnök, aki Petrovics Andrija államtitkár kíséretében kilenc óráig távozott a miniszterelnökségről kijelentette, hogy így nincs módjában a kommunikét a sajtóval közölni. Lapzártáig a kommunikét nem is hozták nyilvánosságra.

Összehívták a radikális klub ülését

A radikális képviselő klub ülését szerdán délelőttre hívták össze. A meghívókat szétküldték a klub tagjainak és egyúttal ki is függesztették a klub hirdető táblájára.

Vérfürdő az autókommándón

Egy beogradi csendőrkáplár agyonlőtt egy magyar sofförközlegényt, súlyosan megsebesítette a parancsnokság magyar nemzetiségű őrét és a telefonistát

Beogradból jelentik: A katonai autókommándó helyiségében az elmúlt éjjel valóságos csata folyt le, amelyben életét vesztette egy magyar nemzetiségű sofförközlegény: Tokaji András és súlyosan megsebesült egy másik magyar katonája, valamint egy telefonista.

Gradics Milán szerénységi származású csendőrkáplár rendezte a vérfürdőt, aki feldühödve azon, hogy az uccán az autókommándó őrtálló katonája leállította, a főbejáraton keresztül berontott a parancsnokság folyosójára. A pénztárhelyiség előtt őrtálló Sabli Ferencet hirtelen támadással lefegyverezte, összeláncolta, földreterpette és agyba-főbe verte. Pár pillanat alatt játszódott le mindaz, ami ezután következett. A telefonszoba katonái segítségért telefonáltak a helyorségi parancsnokságra, ahonnan utnak indítottak egy kisebb csapatot. Ugyanekkor lépett be a folyosóra Sztelanovics Alekszandar hadnagy, az autókommándó napos tisztje. A csendőrkáplár rákiáltott:

Itt! meg ne moecanj, mert jelölek! Meghalt Pasics Nikola, most én vagyok az ur!

— Letenni a fegyvert! — kiáltotta a hadnagy, mire Gradics káplár a lába előtt megkötözve letrengő Sabli Ferencbe kétszer belelőtt, azután a hadnagyra szólt: — Most te vagy soron.

A parancsnok visszafordult, hogy segítséget keressen. Gradics otthagya vérben fekvő áldozatát, berohant a telefonszobába és a bentlévő katonákat hallal fenyegetve, telefonált a csendör-

ségre, hogy küldjenek neki egy szakasz csendőrt. Közben megérkezett husz szoros katona a helyorségi parancsnokságról a napos tiszt vezetésével. A dühöngő csendőrkáplár a telefonszoba ablakából látta az udvaron felsorakozó csapatot, lerántotta fegyverét s a tisztre célzott. A puská eldőrdült és a golyótól találva holtan rogyott össze Tokaji András sofförközlegény. A puskadurranás hallatára a telefonisták megrohanták a gyilkost, hogy lefegyverezzék. Elkeseredett tusakodás keletkezett, Gradics elszántan védekezett, szurdosokat osztott mindenfelé és fegyverét még kétszer elsütötte. A küzdelemben súlyosabb sebet kapott Iszajlovics Alekszandar telefonista. Végre sikerült a fékevesztett embert legyűrni és ártalmatlanná tenni, ugyanazzal a lánccal, amellyel előzőleg Gradics megkötözte a szerencsétlen Sabli Ferencet.

Gradics csendőrkáplárt azonnal letartóztatták és megkezdték kihallgatását. Azt vallotta, hogy azért tette mindezt, mert megsértették. Kiderült egyébként, hogy Gradics ellen a lákosság állandóan panaszkodott erőszakosságai miatt és ezért már többször áthelyezték egyik szolgálati helyről a másikra.

A meggyilkolt Tokaji András Szubotica-környéki magyar ember volt. Az autópáncsnokság legjobb katonái közé tartozott és mindössze egy hét volt még hátra szolgálati idejéből. Ithon fiatal felesége várta, akivel bevonulása előtt nyolc nappal esküdt meg és aki most már hiába várja vissza.

Halálra ítélték a gajdobrai rablógyilkost

Az elítélt a legkisebb felindulás nélkül fogadta a halálos ítéletet

Noviszadról jelentik: Nagy feltűnést keltett annakidején az a kettős rablógyilkosság, amelyet Krnjacs Misa, egy huszonéves éves béres követett el Gajdobra egyik jómódu birtokosa: Strausz Jakab és annak felesége ellen.

Ezévi június 20-án Gajdobra Strausz Jakab földbirtokos és feleségét borzalmasan megcsontkítva, holtan találták. Strausz Jakab feje szét volt roncsozva, agyveleje kiloccsant, Strauszné testében három revolvergolyó volt, feje pedig a felismerhetetlenségig szét volt zúzva. Strausz Jakab néhány perccel a gyilkosság után, házának udvarán, ahol Krnjacs Misa agyonverte, meghalt, míg felesége még egy napig élt és mielőtt meghalt volna, eszméletre tért és elmondotta a borzalmas rablógyilkosság minden részletét.

A gajdobrai csendőrség felőrával a gyilkosság után már tudta, hogy a vadállatias büntényt Krnjacs Misa, Strauszék bérese követte el, aki azonban nyomban a gyilkosság után, megszökött és csak harmadnap tudták Palánkán, ahol bujdosott, letartóztatni. Ekkor már a csendőrség kezén volt. Krnjacs Misa tizen-

nyolc éves öccse, aki a gyilkosság elkövetéséig bátyjával együtt volt, együtt mulattak és táncoltak és bátyját elkísérte a Strausz-házig, ahova Krnjacs Misa június 20-án este tíz órákor azzal tért be, hogy megölje és kirabolja az öreg Strausz házaspárt.

December 3-án kezdte meg a noviszadi törvényszék ennek a bűnyügynek a tárgyalását. A vádlott tömzsi, tagbaszakadt ember, aki a hozzáintézett kérdésekre nem adott egyenes választ, csúrt, csavart és ellenmondásokba keveredett és amikor a törvényszék elnöke ezekre az ellenmondásokra figyelmeztette, váltakvált, kifogásokat használ.

— Nem emlékszem — volt a szokásos cinikus válasza és ilyenkor megtört óvatos ravaszsga, de nem mutatott legkisebb megbánást sem, beismerte, hogy megölte gazdáját és annak feleségét, de ezt azért tette, mert gazdája folyton ütötte-verte és a tragikus eset is azért következett be, mert gazdája akkor is megütötte és csak önvédelemből nyult ahhoz az ölmosvégü bothoz, amely egész véletlenül az istálló ajtajához volt támasztva és csak önvédelemből nyult ahhoz a

revolverhez, amelyet véletlenül a széna között talált. Tagadta, hogy a gyilkosság után a szobába ment volna és ott a szekrényt fessegette és azt vallotta, hogy egyáltalán a szobában volt és nem tudja, hogyan kerültek a falba azok a revolvergolyók, amelyek Strauszné testét átjárták és a falba furódtak. A törvényszék december harmadikán, december tizenharmadikára halasztotta a főtárgyalást, mert több tanu kihallgatása vált szükségessé.

Hétfőn folytatta a noviszadi törvényszék dr. Belajdzsics Vladimir-tanácsa a bünper tárgyalását. Szavazó bírákként Primovics Jovan és Levakovics Matija törvényszéki bírák szerepeltek, a közvédat dr. Antonijevis Dusan államügyész, a védelmet dr. Laurovics Jovan ügyvéd látta el.

Kaas Iván, Jári János és Schmidt Pál kendergyári munkások megcáfolták a vádlottnak azt az állítását, hogy a meggyilkolt fia az udvarban állandóan lövöldözött azzal a revolverrel, amelyet a gyilkos tetteinek elkövetésénél használt. A kihallgatott tanuk, akik a szomszédos ház udvarán dolgoztak, soha egyetlen lövést sem hallottak. A bíróság ezután felolvastatta a meggyilkolt Strausznének továbbá a meg nem jelent Krnjacs Istvának és több tanunak a vizsgálóbíró előtt tett vallomást, mely után dr. Antonijevis Dusan államügyész mondotta el a vádbeszédét, amelyben a 278. szakasz értelmében halálos ítéletet kért és a vádlottat az előre megfontolt kettős gyilkosságban és párosult rablásban kérte bünösnek kimondani.

A védő ezzel szemben nem látia igazolva az előre megfontoltságot és csak kettős szándékos emberölésben és rablási kísérletben kérte védelmét bünösnek találni.

A bíróság közeli félórás tanácskozás után nagyszámu közönség jelenlétében hirdette ki ítéletét, mely szerint Krnjacs Misót a kettős gyilkosságban és rablásban mondotta ki bünösnek és a 278. §, továbbá 90. és 96. paragrafusok alkalmazásával kötéltálati halálra ítélte.

A tárgyalóterem sűrű padsoraiban visszafojtott lélegzettel, siri csendben és szemmelátható megnyugvással fogadták a halálos ítéletet, amely csak egyetlen emberből nem váltott ki legkisebb emóciót sem: ez Krnjacs Misa volt, aki közönyösen fogadta az ítéletet.

Az elnök megkérdezte Krnjacsot, hogy megértette-e az ítéletet, mire az kijelentette, hogy nem. Erre az elnök újból közölte vele a halálos ítéletet és az elnök újabb kérdésére, megértette-e, Krnjacs közönyösen azt felelte:

— Megértettem, meg vagyok elégedve, mert megérdemeltem.

Az elnök: Kiván-e a királytól kegyelmet kérni?

Krnjacs: Igen.

A szuronyos fegyőr megindult Krnjacs Misával, hogy visszavezesse cellájába és a halálraítélt teljesen apatikusan indult meg — talán az akasztófa felé.

Önvédelemből ölt a zagrebi orjunás-vezér

Csak laprombolás és könnü testisértés miatt ítélték egy évi börtönre Angyelinovics Bérizslávot

Zagreből jelentik: Egy hónapig tartó tárgyalás után hétfőn délelőtt hirdette ki a bíróság az ítéletet dr. Angyelinovics Bérizsláv, a zagrebi Orjuna volt vezetőjének bünperében. A bíróság bünösnek mondta ki Angyelinovicsot abban, hogy a nyugalmazott osztrák-magyar tiszték bankettjére erőszakkal behatolt és ott bokszszel könnyü testi sértést okozott Matasics Ante volt sorhajóhadnagynak továbbá, hogy revolverrel felfegyverkezve betört a Hrvatski Borac ifjúsági társaság székelyébe, a szolgát életveszélyes fenyegetéssel illette és a szerkesztőség berendezését megsemmisítette. Ezért Angyelinovicsot egy évi súlyos börtönre ítélte a bíróság.

Zovko Márkó, a horvát nacionalista ifjúság vezére meggyilkolásának vádjával Angyelinovicsot íelmentették, mert beigazolódott, hogy jogos önvédelemből használta revolverét. A védő és az ügyész három napi megmondolási időt kértek arra, hogy élnek-e felebbezési jogokkal.

KISEBBSÉGI ÉLET

A Newyork Times munkatársa nem régiben végigjárta Erdélyt és tapasztalatairól hosszabb cikkben számolt be. Az érdekes cikk többek közt ezeket tartalmazza: »Az erdélyi állapotok nem igen kedvezőek. A földmivesek főként a piaci lehetőségek hiánya miatt szenvednek és ha egy magyar földmivesnek jó termése van, az adókövetők gondoskodnak arról, hogy ne maradjon nagy haszon. A piac tekintetében a románok és a németek is ugyanolyan helyzetben vannak, mint a magyarok. Ha város közelében élnek, aránylag jól megy a sorsuk, ha nem, a horribilis szállítási költségek felemésztik a hasznot. Az iskolakérdés ismertetését az erőszakos romanizálásról való megemlékezéssel kell kezdenem. A németek is keserűen panaszkodnak, pedig ezek sokkal jobb helyzetben vannak, mint a magyarok. Az iskolai kérdés sokkal rosszabb, mint Jugoszláviában. Rendszeres, koncentrikus hajsza folyik az összes magyar iskolák ellen. Egy magyar tanítót például irredenta-vád miatt hirtelen elbocsátottak, az iskolát ugyanekkor bezárták és a tanulókat az állami iskolába kényszerítették, ahol az oktatás román nyelven folyik; különböző üriügyek által 64 unitárius iskolából eddig 29 iskolát zártak be. A magas adókövetés és a pénzügyi támogatás megvonása is kitünő eszköz. Ha a Népszövetség hamar nem lép közbe, nem sokára egyetlen iskolájuk sem lesz a nemzeti kisebbségeknek. A hallgatók amugy is szétszóródnak. Sorra bukatták őket. Mialatt Kolozsvárott voltam, 332 diákot kényszerítettek állami iskolákba. Politikailag ugyancsak rossz az erdélyi magyarok helyzete. Néhány hónapja, hogy a magyar párt egyezsége lépett a kormánnyal a választások előtt és a beígért reformok közül a bukaresti kormány ugyszólván semmit sem foganatosított.«

*

Az erdélyi magyar egyházak és a magyar párt delegátusai Bukarestbe utaztak, hogy Petrovici közoktatásügyi miniszterrel megtárgyalják a magyar iskolasérelmeket. A küldöttség tagjai dr. Makkay Sándor püspök, dr. Illés Gyula előadó, erdélyi Domahidy Elemér és Nagy Vilmos képezdei igazgató a királyhágóntuli református egyházak részéről, dr. Bitay Árpád a katolikus státus, dr. Mikó Lőrinc az unitárius egyház részéről, Nikodémusz Károly főesperes és dr. Papp Ferenc pedig az evangélikus egyház részéről. A tárgyalások kiemetele elé nagy várakozással tekint Erdély magyarsága.

*

A prágai szenátus legutóbbi ülésén Grosschmidt Géza magyar szenátor hosszabb beszédben fejtette ki, hogy a magyarság miért nem követhet opportunus politikát. »A szlovák és német polgárok kormánytámogató álláspontját még meg lehet magyarázni, tisztelettel kérdelem azonban, mi jogosítana fel bennünket, elnyemott fajunk és nemzetünk képviselőit hasonló állásfoglalásra? — Küzdelmek és szenvedések árán jutott a magyarság politikai érettséghez és iskolázottsághoz. Az alkalmazkodásra elég szomorú kényszerűsége volt. A török hódoltság idején az öreg Bethlen János is azt mondotta, hogy »azt cselekedtük, ami lehetséges volt.« Az újabb Magyarország legbőlcsebb politikusa, Deák Ferenc is hangoztatta, hogy az opportunus politikáját is tudjuk követni, ahol lehet, ahol kell és szabad. Minket tehát magatartásunkban szintén nem vezet a mindenáron való ellenzékieskedés könnyelműsége, sem a céltalan és okatlan fáji gyűlölködés. De a jelenlegi kormánynak mi a programja? Ma egy éve, a nemzetgyűlés megnyitására, arról beszélt, hogy főtörékvése a nemzetiségi ellentétek kiküszöbölése lesz. Azóta hozták meg a nyelvrendeletet, mely a kisebbségek nyelvhasználati jogát a minimumra redukálta, azóta bocsájtották ki az 55/1926. számú kormányrendeletet, mely a kisebbségeknek a bíróság előtti nyelvhasználati jogát, a saint-germaini békeszerződés ellenére, in peius, akként módosította, hogy a magyar és német kisebbségek szeptember 1-től kezdve már

ott sem élnek sem szóval, sem írásban anyanyelvükkel, ahol az elmúlt nyolc évben nem mertek e joghoz hozzányulni — szeptember 1-től kezdve zártak be egy csomó újabb magyar iskolát — azóta lett hat évre visszamenőleg kivétve a jövedelemadó, melynek mérve és képtelen rövid határidőn belül való behajtása kétségbeesésekbe, örületbe és öngyilkosságokba kergeti a keresetnélküli öslakos-

ságot. Hol van itt tehát az erkölcsi lehetőség annak, hogy az ilyen kormánypolitikát támogassuk? Ha tán azt vetnék szemünkre, hogy a gravaminális politika jogosulatlan, hisz vannak már olyan törvények, melyek a mi kisebbségünk javára szólók, ahol tehát az opportunus politikáját önérdékünkben is követelni kellene — arra a válaszom, hogy: ám lássunk előbb egy pár ilyen törvényt!«

Százmillió kártérítést ítéltek meg Eckhardt Tibornak

Feleky Géza: ö hónapi fogházra ítélték

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék Törek-tanácsa hétfőn délelőtt tárgyalta Feleky Géza, a Világ volt felelős szerkesztőjének sajtópörét. Feleky ellen Eckhardt Tibor tett feljelentést a Világ 1926 január 8-án megjelent számában »Kényszerzubbony vagy fogházcella Eckhardtnek« című vezércikke miatt. Az elnök kérdésére Feleky kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, súlyos közérdek kényszerítette a cikk megírására, az ő álláspontja és a hivatalos Magyarország álláspontja is az volt, hogy a frankhamisitánsnál lakoljanak meg azok, akik azt elkövették. Minthogy az ébredők szolidaritást vállaltak a frankhamisitókkal és igyekeztek rokonszenvesen beállítani a frankhamisitást, elsőrendű közérdek volt megírni azt, hogy Magyarországon nem rokonszenveznek a frankhamisitókkal.

Eckhardt jogi képviselője Feleky su-

lyos elítélését kérte, azonkívül kérte a bíróságot, hogy erkölcsi kártérítés címén kettőszázmillió koronát ítéljen meg Eckhardtnek, akit a cikk durva kitételei miatt súlyos erkölcsi kár ért. Feleky védője felmentést kért, a kártérítési igényre nézve pedig azzal érvelt Eckhardt kérelmének elutasítása mellett, hogy politikai működéséből kifolyólag az ellenfél részéről ért támadás miatt nem szenvedhet kárt, mert hiszen anyagi haszon sem származhatik a politikai működésből.

A bíróság rövid tanácskozás után Felekyt bűnösnek mondta ki sajtó útján elkövetett becsületértés és rágalmozás büntetésében és ezért öt hónapi fogházra és huszmillió korona pénzbüntetésre ítélte, valamint arra kötelezte, hogy kártérítés felében százmillió koronát fizessen ki Eckhardt Tibornak. A felek az ítélet ellen felebbeztek.

A német nemzet szabadságokmányát viszi magával Stresemann Genfből

A német katonai ellenőrzés megszüntetését rövidesen követni fogja a Rajna-vidék kiürítése is

Izgalmas táviratváltás Poincaré és Briand között a megegyezés előtt

Londonból jelentik: Angol politikai körökben általános meglepetést kelt az a tény, hogy Genfben feszült izgalomban elteft várakozás után mégis létrejött az egyezmény. A lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Briand a párisi kormánnyal szemben óriási sikert ért el, hála Chamberlain közvetítésének és Stresemann magatartásának.

A Westminster Gazette szerint Stresemann kétségkívül döntő győzelmet aratott Genfben.

Hasonló a Morning Post megállapítása is és a lap azt írja, hogy

a német külügyminiszter a német nemzet szabadság-okmányát viszi Berlinbe,

amely okmányban most már pontosan megállapítják a szövetségi katonai ellenőrző bizottság visszarendelésének időpontját. A lap szerint

a katonai ellenőrzőbizottság visszahívását rövid időn belül követnie kell a Rajna-vidék kiürítésének is,

tekintettel arra, hogy a mai új helyzetben a Rajna-vidék megszállása teljesen elavult intézkedés, amely egyáltalában nem szolgálja annak a kiengesztelődésnek szent ügyét, a melyet a Genfben képviselt hatalmak szem előtt tartanak.

A Daily News szerint

a Rajna-vidék megszállásának megszüntetése hatalmas lépéssel fogja előrevinni az általános leszerelés ügyét is.

A Daily Telegraph sajnálkozását ad kifejezést, hogy a felmerült nehézségek evrészét még mindig nem küszöbölték ki. Rendkívül sajnálatos — írja — hogy még mindig nem sikerült megállapodni abban a

kérdésben, hogy vajon a keleti erődítmények és az állítólagos német hadianvag-kivétel a német kormány mulasztásának és hibájának tekintendő-e. A lap számol azzal, hogy a még elintézetlen kérdésekben a Népszövetség márciusi ülészekán fognak véglegesen dönteni.

A lap hangsúlyozza, hogy a márciusi időszakon fel kell vetni azt a kérdést is, hogy indokolt-e a Voss tábornagy elnöklése alatt álló versaillesi katonai bizottságnak és a nagyköveti tanácsnak további fenntartása.

Páris ma már egyáltalában nem alkalmas hely, hogy a legfontosabb európai problémákat itt tárgyalják le.

Párisban a légkör a nemzetközi kérdések elintézésére egyáltalán nem kedvező — írja a lap — és a nagykövetek tanácsa ma már korántsem az a pártatlan és abszolút tekintélyű intézmény, aminek lennie kellene.

Párisi jelentés szerint szombaton a késő éjszakai órákig nagy izgalom uralkodott a francia politikai körökben. A képviselőház folyosóján élénk élet volt, mert az a hír terjedt el, hogy Poincaré és a Genfben tartózkodó Briand között a táviratváltások folyamán súlyos ellentétek merültek fel. Az izgalmat még fokozta, hogy Foch marsall az esti órákban kihallgatáson jelent meg Poincarénál. Beavatottak szerint a miniszterelnök és a külügyminiszter közötti ellentétek két kérdés körül támadtak.

Poincaré ellenezte, hogy a Rajna megszállás kérdését Genfben tárgyalják és hogy a szövetségi katonai ellenőrzést feltétel nélkül megszüntessék. Erre Briand felajánlotta lemond-

dását

abban az esetben, ha Poincaré Foch tábornagy befolyása alatt öt dezasvuálná. Végre is Doumergue köztársasági elnök közvetítette a megegyezést, amely szerint

Poincaré nem ellenzi a német katonai ellenőrzés megszüntetését és annak a Népszövetségre való ruházását, de ragaszkodik ahhoz, hogy a rajnai megszállás kérdése ezuttal ne kerüljön szóba Genfben.

Briand választáviratában kijelentette, hogy ezt a formulát magáévá teszi. A késő éjszakai órákban azután összeült a minisztertanács és hozzájárult a genfi jegyzőkönyvhöz.

Az Echo de Paris, amely értesüléseit közvetlenül a francia vezértől szerzi, elégedetlenségét fejezi ki a genfi kompromisszummal szemben. Sauerwein a Matinben azt írja, hogy a Genfben létrejött megállapodás kétségtelenül fontos, jelentőségét azonban nem szabad túlozni.

A szocialisták vezére

elmenekült Olaszországból

A fasiszta-rendszer tovább üldözi és internálja az ellenzéki politikusokat

Párisból jelentik: Vasárnap Párisba érkezett jelentés szerint Turatti, az olasz szocialistapárt vezére elmenekült Olaszországból a fasiszta rezsim üldözése elől és motorcsónakon Korzika felé vette útját, mert az élete állandóan veszedelemben forgott. Turatti a Franciaországban élő olasz emigránsoknak megírta, hogy francia földön fog menedéket keresni.

Vasárnap délben egyébként Korzika-sziget Calot nevű városkájába motorcsónakon megérkezett nyolc olasz menekült Livornóból és ezek között volt Turatti is. A menekültek szerint az olasz kormány valamenyioket internálta és hétfőn szállították volna őket az egyik afrikai gyarmatra. Az olasz ellenzéki politikusokat négy napig fogházban őrizték, majd a szökésük előtti reggelen kivitték őket a kikötőbe, ahol egy raktárban helyezték el őket. A megkínzott embereknek itt sikerült öreiket kijátszaniok és ilyen módon menekültek meg.

Izgalmas hajsza a beogradi gyorsvonat tetején

Elfogták a legveszedelmesebb vasuti tolvajt

Beogradból jelentik: Moziképhez hasonló izgalmas hajsza játszódott le vasárnap reggel a Beograd—vinkovci-gyorsvonat tetején. Az üldözés eredményre vezetett és a detektíveknek sikerült letartóztatni Gruics Szvetozár körözött betörőt, a vonatok legnagyobb rémét.

A gyorsvonat egyik hálófülkéje dr. Markovics Pasics temetésére kiküldött delegátus volt. Reggel, amikor Markovics az étkezőkocsiból tért vissza fülkéjébe, rémülten látta, hogy ugyanabban a pillanatban egy szakállas alak betöri kívülről kupéjának ablakát és bemászik rajta. Dr. Markovics segítségért kezdett kiáltozni, mire a betörő valódi artista-ugrással a vagon tetején termett. A közben fellármázott utasok között egy csendőr is volt, aki többmagával a tolvaj után vetette magát. A hajsza izgalmas volt, a vagonról vagonra szaladtak, miközben a gyorsvonat teljes sebességgel haladt tovább. Több, mint fél óráig tartott a hajsza, azonban eredménytelenül, mert a fúrge betörőnek mindig sikerült kiszabadulnia üldözőinek keze közül. Mihelyt azonban a vonat Szremszki Mitrovicára érkezett, nem volt többé menekvése a betörőnek, üldözői kezebe került. A vasuti rendőrségen felismerték Gruics Szvetozárt és kihallgatása után erős fedezettel Beogradba szállították.

Van-e vajdasági irodalom?

A kérdésre felel: a Bácsmegeyi Napló karácsonyi száma

Van-e vajdasági irodalom? Ezt a kérdést, sajnos, inkább maguk az írók és írójelöltek feszegetik, mint a közönség. A vajdasági közönség körében nagyon minimális az érdeklődés nemcsak az iránt, hogy van-e vajdasági irodalom, hanem a meglévő, már megjelent irodalmi termékek iránt is.

A Bácsmegeyi Napló karácsonyi száma, amely a maga *százoldalas terjedelmével* a vajdasági újságírás fejlettségét kívánja reprezentálni, vállalja azt a feladatot is, hogy bebizonyítsa, hogy igenis van vajdasági irodalom. A karácsonyi lap tartalmának igen tekintélyes részét ez a bizonyítás foglalja el. Bemutatjuk és megszólaltatjuk a vajdasági írókat. A vajdasági irodalommal foglalkozó mellékleti részt *Beta* cikk vezet be, amely *Író és közönség* címen párbeszéd formájában értekezik a vajdasági irodalomról. Következik aztán *Berényi János*: *Kép* című verse, *Baedecker*: *Ók* ketten című novellája, *Szenteleky Kornél* Szomorú vers (költemény), *Berényi János*: *Figurák az est fényhártyáján*, *Harszti Sándor*: *Jónás és a többiek* (modern novella), *Berényi János*: *A gyanyu* (novella), *Vidor Imre*: *Az ember tragédiája* — misztérium című írása, *Kramarics Erna* versei: *Ember*, *Magyari Domokos* humoros regénye: *Csipkerózsika a Tabarinban*, *Fekete Lajos*: *Hajnal a hegyen* (vers), *Debreceni József*: *Töredék*, *Ambrus Balázs*: *Japán versek*, *Herceg János*: *Lámpák az uccán*, *Salgó László*: *Meddig* (versek), *Borsodi Lajos*: *A jó ember, a rossz ember, meg a rossz nő* (novella), *Hilt Ilonka*: *Őszütő* (vers), *P. Gergely Boriska*: *Hiába* (vers), *László Ferenc*: *Három születés — három halál* (novella), *Mérő Margit*: *Minek is tovább menni* (vers), *Lucia*: *Illés próféta* (novella), *Harcz Mihály*: *Emlék* (vers), *Szenteleky Kornél*: *Álmatlan éj* (vigjáték egy felvonásban), *Tamás István*: *Mátyás kalandjai* (novella), *Sattler Katinka*: *Diadalmas szökés*, *Kovács Antal*: *Egy fiatal poétához*, *Benedek Rózsi*: *Az ideál hajdan és most*, *Quasimodó*: *Egy öngyilkos utolsó gondolatai*.

A karácsonyi szám irodalmi mellékletének ez a tartalmi felsorolása felelet arra a kérdésre, hogy van-e vajdasági irodalom. Pedig a névsor még nem teljes. Nem akartunk seregszemlét tartani s csak a Bácsmegeyi Napló írói gárdá-

jához tartozó vajdasági írók művei kerültek a mellékletre. S azok közül, akiket mi, mint a Bácsmegeyi Napló kedvelt íróit tartunk számon, még igen sokan kimaradtak. A lapkészítés technika szolgáljon erre magyarázattal. Sokan csak az utolsó napokban reagáltak a kézirat-sürgető levelekre s ezeknek munkái már nem kerülhettek be az irodalmi mellékletre.

Ez a felsorolás nem annyit jelent, hogy egyéb szépirodalom nem lesz a Bácsmegeyi Naplóban. A karácsonyi szám második melléklete, amely a szerb-magyar irodalmi és politikai közlekedés céljait kívánja szolgálni, több értékes szerb fordítást mutat be. Határozottan irodalmi jellegű a harmadik melléklet is, amely érdekesnél-érdekesebb riportokat tartalmaz. A negyedik melléklet, amely Asszonyinak — Leánynak címet viseli, amellett, hogy egy teljes divatlapot ad-

szintén tartalmaz értékes szépirodalmi műveket: *novellákat, verset, szindarabot*.

Ezeknek a mellékleteknek tartalmi ismeretere abban a sorrendben térünk vissza, amint a nyomda elkészül a kéziratok kiszedésével.

A Bácsmegeyi Napló karácsonyi száma, bár nagyobb és gazdagabb tartalmú lesz, mint a múlt évi volt, az idén is csak *tíz dinárba* kerül.

Felkérjük azokat, akik nem közvetlenül a kiadóhivatalnál fizettek elő s nem postán kézbesítve kapják a lapot, okvetlen még idejekorán jegyeztessék elő, hogy a karácsonyi számra reflektálnak-e, mert a kiadóhivatal arra való tekintettel, hogy a karácsonyi szám előállítására rengeteg kiadással jár, csak annyi példányban nyomtatja a lapot, amennyi az előfizetők és az *állandó olvasók* számára feltétlenül szükséges.

Tüzoltók koronával a kezükben és trónszékekkel a hátukon...

Az *Universul* feltűnő támadása a román kormányzat és közigazgatási rendszer ellen

Bukarestből jelentik: Románia legelterjedtebb napilapja, a sovíniszta szellemű *Universul* vasárnapi számában »Hanyagság« címen nagy feltűnést keltő cikket ír, amelyben a királyi palotában pusztított tüzzel foglalkozik és erősen támadja Románia kormányzati és közigazgatási rendszerét. Ez a tűz — írja az *Universul* — *a példátlan hanyagság legrosszabb jele*. A közigazgatási szervezetek verszegénysége tulmeyer már minden határon. Mindennap milliós családok történnek nemcsak hűnös tettek révén, hanem az ellenőrzés hiánya miatt is. A vonatössze-ütközések óriási károkkal járnak csak azért, mert *egyesekek nem teljesítik kötelességüket*, mások pedig kényszerítik őket arra, hogy teljesítsék. Óriási tüzek pusztítanak a közhasznú üzemekben, olyan károkat okozva, amiket *el lehetett volna kerülni, ha a szerencsétlenség okait eleve elhárították volna*. Megszöknek rabok, akiknek elfogása emberek életébe kerül. Megdöbbentő tények változatos és fokozódó együttese ez:

— A királyi palota égésében —

— folytatja a lap — csucosodtak ki ezek a hanyagságok. Nem lehet tünni, hármiképpen magyarázzák is a dolgokat, hogy az ügyek odáig juszanak, hogy *a tűzoltók trónnal a hátukon és koronával a kezükben jönjenek ki a királyi palotából*. Kvalifikálhatatlan az, hogy nem gondoskodtak a tűz elhárításáról és nincsenek eszközök az ilyen tűz azonnali elfojtására. Akik felelősek ezért, azok részére nincsen mentesség. Azonban nem elszigetelt esetekről van szó. Megemlíthetjük, hogy *azt a táviratot, amellyel a királyné felséges férjét Amerikából visszatérve az ország határáról üdvözölte, csak a királyné megérkezése után kézbesítették ki Bukarestben*. Ez a hanyagság már tulmeyer minden határon és ilyen nemcsak Romániában, de merjük állítani, egész Európában nem fordult még elő. Említsük még meg, hogy amikor a királyt annak idején hírtelen Athénbe hívták nagybeteg leányának betegágyához, *a király kénytelen volt Konstancában vesztegetni, mert a hajónak nem volt hűtőanyaga*.

— Tragikus szimbóluma ez a

gondatlanságnak — fejezi be a lap feltűnő cikkét — azoknak a környezetében, akik az államérdek legmagasabb kifejezését jelentik. Vajjon a királyi palota romjai fel fogják-e ébreszteni végre azokat, akiknek az volna a kötelességük, hogy a bizalom és remény szellemét öntsék a nemzetbe.

Pasics életét

egy magyar mérnök mentette meg negyven év előtt

A halálraítelt Pasics menekülése a készülő Száva-híd vastraverzein keresztül

Budapestről jelentik: A Budapesti megjelenő *Pester Lloyd* vezető helyen nagy cikket szentel Pasics Nikola emlékének. A cikk komolyan tárja fel a nagy politikus érdemeit és kijelöli Pasics helyét a világtörténelemben. A cikk többek közt érdekes és eddig ismeretlen epizódot elevenít fel Pasics életének abból a korszakából, amikor politikai ténykedései miatt halálra ítélték.

Mikor 1883-ban Pasicsot halálra ítélték — mondja a cikk — és menekülnie kellett Beogradból, egy *Horváth* nevű magyar mérnök mentette meg az életét. Horváth a Száva-híd építését vezette és ott lakott a Száva partján egy kis házikóban. Egy zivataros novemberi éjjel a mérnök kopogást hallott házikójának ajtaján, kinyitotta az ajtót és ekör két átázott alak lépett be hozzá, az egyik egy szerb pap, a másik egy ismeretlen. Az ismeretlen így szólt:

— Mérnök ur, engedjen bennünket keresztül a hidon.

— De uram — mondta Horváth — hogy gondolja. Hiszen a híd még nem kész, egyik traverzról ugrálnának a másikra és az ebben a borzasztó időben egyértelmű lenne a halálal.

— Kolléga ur — mondta az ismeretlen — nekünk már ugy sincs veszíteni valónk. Mindketten halálra vagyunk ítélve. Életünk az ön kezében van. Mivel, hogy ön magyar tudom, hogy mint ilyenben, van önben becsület és szánalom. Ezért meg is mondom a nevemet, én *Pasics Nikola* mérnök vagyok.

A mérnök átengedte őket a hidon és reszkette nézte a parton, hogyan küzdenek a szerencsétlen halálra ítélték életükért, minden pillanatban belebotolva a halálba. És amikor látta, hogy megmenekültek, a megkönnyebbülés és boldogság sóhaja szakadt ki mellől.

Red Top

Írta: Földi Mihály

— Red Top! — mondta lázasan a fiatalember és fehér nyakkendőjét, mely fáradtan borult frakkjára, ideges mozdulattal megrántotta.

— Red Top! — mondotta a másik és poharát a pincér felé nyújtotta. Hátul a sarokban ültek, a szemük vörös volt és részeg. Két férfi a hajnalban, a márnban, a sarokban. Az egyik fiatal, a másik öreg. Az egyik fiatal és sápadt, fakó és kesernyész, mint az ital, melyet csillapíthatatlan szomjúsággal zudít magába. A másik öreg; rózsaszínű arcú, kővérkés és mosolygó, egészséges és megbékelt a hűben és megalkuvásban. Két férfi. Két frakk. Körülöttük asztalok, suttogások, sóhajtasok s az asztalok előtt a hajnali fényben: tánc.

— Red Top! — mondta a fiatalember rekedten és megrántotta fehér nyakkendőjét... — Sovány és fehér volt a keze és reszkett.

— Red Top! — mondta az öregebbik és mosolyogva kocintott. — A keze rózsaszínű volt, puha és párnás.

— A legjobb... a legjobb ital — mormolta a fiatal és száján megfagyott a pezsgő és a mosoly.

A másik rámosolygott: — A legszebb nő!...

— Az enyém!... — mondta elszántan a fiatal s a sápadt rózsát, amely asztalukon hevert, a táncosnő lába elé dobta. A másik ivott. A táncosnő mosolygott, lába eltaposta a rózsát... megrázta fejét, karcsu nyaka megnyúlt, szemében megcsillant a fény és elsuhant asztalok fölött.

— Az enyém... — ismételte a fiatalember elhalál, mint egy imádságot és lehunyta szemét.

— Tavaaj ilyenkor — sóhajtott gyönyörködve a másik, mint egy rendkívüli álmot — a Riviérára utazunk. Két hétig tartott, azt hittem, sohasem lesz vége. Hajnalban felébredtem, mellettem az ágy üres volt. Eltűnt!... A múlt héten a Montmartreon találkoztam vele. Nem felejtettem el, ő is megismert. Egy diák karján sétált, mellében sárga rózsza virított, olyan, amilyet most dobált a lába elé. A rózsát kitépte melléből. Éreztem a rózsán melle forróságát... A diáknak odadobta a virágot és hozzám szaladt. Minden délután öt órakor megjelenik nálam és pontosan félhétkor távozik... A szeretőm!...

— A feleségem!... mondta a fiatalember és mosolygott. — Holnap esküszünk!... A Riviérára utazunk és soha többé nem jön diák és soha többé nem lesz sárga rózsza a mellében, csak lilium, amit én adok neki... Fehér lilium.

— A szeretőm! — mondta meggyőződéssel az öreg.

— A feleségem! — mondta hittel a fiatal.

Fent a mennyezeten kattant a villany, a zöld és lila fény szétfoszlott, sárga, vörös és kék sugarak zuhantak le. Az emelvényen a négerek bomlott táncdalba kezdtek, vörös szájuk szédült ajakkal hörgő melódiákat bömbölt. Az asztalok körül felugráltak az emberek, a füst összelebegett az illattal a tömeg együtt dudolt, énekelt és harsogott a négerekkel, asztalok meginogtak, székek felborultak és a zsúfolt térben részeg párok táncoltak. Középen a nő, a táncosnő...

Lehuntya szemét, festett ajkát álarcos mosoly borította, vékony teste hűvösen nyult fel a füstben és részegségben. Józsan és mámoros volt, éber és alvó, friss és fáradt, hideg és érzéki... Itt volt és nem volt itt. Nő volt. Nő, aki táncol. Nő, akít néznek.

— A szeretőm! — mondta meggyőző az öreg férfi és lehunyta szemét.

— A feleségem — mondta dacosan a fiatalember és szeme kimeredt, a jövődöbe, mely előtte táncol.

— Red Top? — mondta a pincér és töltött...

Ittak. A pincér töltött. A nő táncolt. A négerek ordítottak. A tömeg lihegett.

— A szeretőm! — mondta vieszgő foggal az öreg...

— A feleségem! — mondta a fiatal és fehér arca megvonaglott.

— Az enyém! — nevetett az öreg.

— Az enyém! — ordított fel a fiatal.

A fiatalember maga elé meredt, a pezsgővödörből kirántotta a palackot, felugrott és egy mozdulattal az öreg felé suitott. Homlokán kiserkedt a vér... Megtántorodott a rózsaszínű, ősz csibész... bosszusan és méltatlankodva mosolygott... majd egy mozdulattal a nadrágzsebéhez kapott, előrántotta revolverét és lött... A fénykeringő megdermedt a mennyezeten, nagy sárga fény szem bámult le az elnémult terembe, a sárga sugárban egy pillanat múlva ketten borultak az asztalra: két férfi. Egy öreg, meg egy fiatal. Két férfi, aki harcra kész, egy asszonyért. Alétan meredtek egymásra, szemükben a rémület és tehetetlenség zöld csodálkozása kocsonyásodott. Miért ölik egymást?

Nem tudták. Csak holtan egymás mellé borultak az asztalra. A fehér asztalterítő elöntötte a vér. A tánc megállt. A párok szétrebentek.

Egy rendőrtisztviselő lépett az asztalhoz és megmotozta a két férfit. Hátralokta őket a széken, a halálban bárátságosan egymásba fonódott karjukat szétválasztotta. Szájuk véres volt és néma. Szemük vörös és szórtlan. És az arcukon bárgyu mosoly. A halál üzenete az életnek. A rendőr elővette irataikat, kifordította zsebuiket. A két holttest nem igazolta magát.

— A két férfi ismeretlen... — mondotta hivatalos pontossággal a rendőr...

A táncosnő hátrasimitotta homlokára hullott haját, kíváncsian, lassu léptekkel a két holttest asztalához simult, tell gömbölyű életszeme végigtáncolt rajtuk és festett szája érdeklődve és csodálkozva mosolygotta:

— Érdekes... Mind a ketten halottak... Vajjon kik lehetnek?... Sosem láttam őket!...

Egy férfi, aki dijbirkózó volt, vagy lángész, vagy tán bokszbajnok, hozzálépett és karját nyújtotta.

A nő belékarolt és ketten kifelé indultak... Az ajtóban a nő egy pillanattal vetett az élő férfi arcába... Nem szólt egy szót sem. Festett szája mosolygott. Mint ahogy előbb a halottakra mosolygott.

— Red Top! — mondta a pincér és az asztalkendőt ráborította a két halott férfi arcára.

A tánc tovább folyt vérvörös sugárban.

Benyújtották az első listát a szubotica kerületben

A horvát parasztpárt urnája lesz az első Szuboticán — Teljes bizonytalanság Noviszadon — Kedden dönt a német párt országos konferenciája a bácskai jelölésekről — A Bánátban még csak egy lista készült el

A noviszadi radikális párt lapja élesen támadja Milovanovics polgármestert

A szubotica radikális-párt jelölőbizottsága hétfőn délután két órakor ülést tartott, amelyen elkészítették a radikális-párt és magyar párt együttes választási listáját. A jelölőbizottság ülése után három órakor radikális gyűlés volt, amely négy óráig tartott. A gyűlésre a közeli tanyákról és a város különböző részeiből nagyon sokan gyűltek össze a radikális-párt termében és az udvaron. Nagyon sokan helyszűke miatt az uccán várták a jelölés eredményét. A pártvezérek számítása szerint mintegy ötezer főnyi tömeg tolongott az uccákon, az udvarban és a termekben. A gyűlést pontban három órakor nyitotta meg Jurics Márkó képviselő és Gyorgyevics Dragosláv polgármester, a jelölőbizottság elnöke, aki felolvasta a végleges választási listát, amelyet a következőképpen állítottak össze:

1. **Vidakovics-Bozsán** Antal földbírtokos. Helyettese: **Terzin** György földbírtokos.

2. **Dr. Manojlovics** Vladisláv közjegyző. Helyettese: **Fiszter** Gusztáv korcsmáros.

3. **Mácskovics** Jásó földbírtokos. Helyettese: **Jorgovics** Milán városi fogyasztási adóhivatali főnök.

4. **Dr. Nagy** Ödön ügyvéd, magyar párti jelölt. Helyettese: **Görög** Alajos iparos.

5. **Dr. Klein** Adolf orvos. Helyettese: **Herczog** László nagykereskedő.

6. **Márczweiller** Antal magánzó, magyar párti jelölt. Helyettese: **dr. Singer** Béla ügyvéd.

7. **Pertics** Mijó földműves. Helyettese: **Aradszki** Ignác földbírtokos.

8. **Székely** Lukács kereskedő. Helyettese: **Cigler** Gyula iparos.

9. **Cvijin** Albert földbírtokos. Helyettese: **Aradszki** Ignác földbírtokos.

10. **Andrássy** György szügyártó, magyar párti jelölt. Helyettese: **dr. Bekffy** György ügyvéd.

A szubotica radikális párt hét bűnyevácot, négy szerbet, két magyart és két zsidót jelölt listáján.

A listát a radikális-párti gyűlés egyhangulag elfogadta és azt kedden vagy szerdán délelőtt nyújtják be a törvényszékhez.

A szubotica Radics-párt listája

A horvát parasztpárt szubotica szervezőinek vezetősége hétfőn délelőtt

nyújtotta be a törvényszéken jelöltjeinek listáit. Eszerint

az első urna a tartományi választásokon a horvát parasztpárt lesz Szuboticán, ami némi előnyt jelent a pártnak.

ami némi előnyt jelent a pártnak. A horvát parasztpárt az alábbi választási listát nyújtotta be:

1. **Dr. Ilkovic-Ivandekics** Imre ügyvéd, volt főispán polgármester. Helyettese: **Ivandekics** Iván mérnök.

2. **Matkovic** Tamás, a horvát parasztpárt szubotica szervezőinek elnöke. Helyettese: **Pijecke** Rude ügyvédjelölt.

3. **Ferkovic** Mihály munkás. Helyettese: **Vojnic-Tunic** Rokus földműves.

4. **Péics** Iván férfi-szabó. Helyettese: **Csudina** Dragutin banktisztviselő.

5. **Szél** Mátyás földműves. Helyettese: **Szöke** Károly földműves.

6. **Mihaljsevic** Gerő földműves. Helyettese: **Gabrics** András munkás.

7. **Gabrics** Albe földműves. Helyettese: **Evetovics** Albe munkás.

8. **Vukovic** József földbírtokos. Helyettese: **Enyi** György munkás.

9. **Katanec** Mihovil dr. ügyvéd. Helyettese: **Wachtler** Mihály iparos.

10. **Dolyanin** István ügyvédjelölt. Helyettese: **Vukovic** Albe földbírtokos.

A horvát parasztpárt tizenhat horvát és négy magyar jelöltet állított. A párt főerőssége Tavankut, ahonnan az agitációt a többi tanyákra is kiterjesztették.

Összeállították a szubotica ellenzéki blokk listáját

A szubotica ellenzéki pártok hétfő este értekezletet tartottak, amelyen a tartományi választásokra a következő egységes listában állapodtak meg:

Listavezető **Pracics** Mirkó földbírtokos, helyettese **Csövic** Toma, második **Udecki** Szvetozár tanító, helyettese **Katrinkov** Albert, harmadik **Lendvai** József földbírtokos, helyettese **Takács** Antal, negyedik **Maczkovics** Benedek mérnök, helyettese **dr. Havas** Emil ügyvéd, ötödik **Lungulov** Rada, helyettese **Lámics** Béla, hatodik **dr. Rafalovics** Milutin, helyettese **Pletkoszics** Martin, hetedik **Tumbász** Ferenc kereskedő, helyettese **Szudarevic** Albert, nyolcadik **Ürmös** József, helyettese **Katanec** Péter, kilencedik **Návai** Pál, helyettese **Kunyi** György, tizedik **Bukvics** Lajos, helyettese **Gabrics** Antal.

Csak a demokraták ejtették meg a jelöléseket Noviszadon

Noviszadon a politikai pártok között olyan kavargás van, amilyen még az általános képviselőválasztások idején sem volt. Csaknem valamennyi pártnál széthúzó folyamat észlelhető és lehetséges, hogy egyes pártok frakciói külön-külön listával vesznek részt a tartományi választásokon. Mindeddig a noviszadi pártok között semmiféle választási paktum nem jött létre, úgyhogy pillanatnyilag az a helyzet, hogy két radikális-párti, egy demokrata, egy független demokrata, egy német és két munkás lista vesz részt a választási harcban.

A közérdeklődés központjában a radikális-párt magatartása áll. Vasárnap annyira kiéleződött a helyzet a radikális-pártnál, hogy az ellentétek elsimítására semmi remény sincs. A noviszadi radikális-párt vezetősége, mint ismeretes, elhalasztotta a vasárnap délelőtti egybehívott általános taggyűlést és helyette **Pasics** halála alkalmából emlékművet tartott. A párt másik frakciója, amely vasárnap **Gyorgyevics** Mita volt nemzetgyűlési képviselő elnöke alatt

új pártvezetőséget választott, felszólította **dr. Ilic** Brankó elnököt, hogy a pártvezetőség ügyeit adja át az új vezetőségnek. A gyűlésnek a rendőrség megjelenése vetett véget. Érdekes, hogy

a gyűlésen, amely a rendőrség megjelenésére oszlott fel **dr. Milovanovics** Milován polgármester is **éshangu beszédet** mondott a radikális párt vezetősége ellen

és felszólította a párt elnökét, hogy azonnal távozzon helyéről.

A radikális ifjusági szervezet közvetítőként akart fellépni a két frakció között, de a vasárnap történtek után kénytelen volt ettől elállni és az ifjusági szervezet álláspontja az, hogy

a hivatalos listát kell támogatni, mert annak jelölése szabályszerűen történt és a vasárnapi gyűlés puccs jellegével bírt.

miután az arra egyedül illetékes választmány annak megtartását a pártvezetőség miatt a beogradi központ felhívására elhalasztotta.

Kedden a radikális ellenzék kiüldöttsége felkeresi **dr. Miletics** Szlavkó minisztert, a vajdasági radikális-párt vezérét, akinek nem lesz könnyű helyzete, ha békét akar teremteni a noviszadi testvérharcban.

A **Davidovics-** és **Pribicsevics-**párt között Noviszadon folyt tárgyalások megszakadtak és így

a **Pribicsevics-párt** és a **Davidovics-párt** is külön listákkal vesz részt a választásokon.

A **Pribicsevics-párt** **Dungyevics** Györgyöt, **dr. Boksán** Milost, **dr. Mocs Sándort** és **dr. Petrovics** Brankót jelölte, de értesülésünk szerint a jelöltek egyike sem vállalja a jelöltséget és így új jelölő ülésre van szükség. A **Davidovics-párt** Noviszad város részére még nem jelölt, csak annyi bizonyos, hogy **dr. Matics** Milán lesz a listavezető.

A **Davidovics-párt** a noviszadi járásban már megejtette a jelölését és mint első listát hétfőn reggel már be is nyújtotta.

dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnöknek. Ez a lista a következő: **dr. Nikolics** Brankó királyi közjegyző, mint listavezető, **Szujda** Andrija földműves Petrovác, **dr. Fehér** Mihály ügyvéd Temerin, **Macák** Pál asztalos Kiszács, **Sztaics** Tósa földműves Káty és **Veszelinovics** Pája iparos Begecs. A helyettesek között is helyet kaptak a nemzeti-ségi kisebbségek.

A magyar párt még mindig nem kapott végleges választ a radikális-párttól, hogy az általa delegált **dr. Wagner** Károly, nyugalmazott városi főorvos helyet kap-e a radikális listán.

Amennyiben a radikálisok elutasító választ adnának, értesülésünk szerint a magyar párt **Davidovicsék** támogatására szölitáná fel párthíveit.

A német párt ugyancsak nem tette még közzé döntését és nem tudni, vajon külön listával vesz-e részt a választásokon, vagy valamelyik párttal köt paktumot.

A munkásszervezetek sem tudtak megállapodni és jelenleg az a helyzet, hogy azok is két listával vesznek részt a választásokon. Külön listával szavaz a szociáldemokrata-párt és külön a baloldali munkásszervezetek blokkja.

A **Zasztava** retorzióval fenyegeti meg a **«lisszidensek»**

A vasárnapi radikális gyűléssel a **Zasztava**, amely a noviszadi radikális pártszervezet hivatalos lapja, nagy cikkben foglalkozik és autentikus helyről szerzett információk alapján közli, hogy a párt belső ellenzéke ellen, a legszigorúbb rendszabályokat lépteti életbe

a hivatalos pártszervezet. A jelölőgyűlés teljesen érvénytelen, miután azt nem a választmány határozata alapján hívták össze. A helyi pártszervezet választmánya javaslatot fog a plénum elé terjeszteni, hogy mindazokat, akik a jelölőgyűlésen résztvettek, vagy a jelöléseket elfogadták, zárják ki a radikális pártból.

A lap követeli, hogy a párt tegye meg a szükséges lépéseket **Milovanovics** Milován polgármester ellen is, aki szintén résztvett a jelölőgyűlésen. Gűl felhívja a lap a pártszervezet tagjait, hogy vessék alá magukat a pártfegyelemnek. A radikális pártszervezet vezetősége

a legközelebb tüzi ki a jelölőgyűlés napját, amelyen megejtik a hivatalos jelöléseket.

Dr. Velicskovics-Szvinjarev Miladin főorvos, volt nemzetgyűlési képviselő és a noviszadi radikális-párt volt elnöke a vasárnapi eseményekről a következő nyilatkozatot tette:

— Az a válság, amely a noviszadi radikális-pártnál már régóta lappang, vasárnap teljes erővel fellobbant, épen azon a napon, amikor pártunk nagy vezérét és országunk legnagyobb államférfiát, **Pasics** Nikolát temették el. Abban a pillanatban, amikor népünk milliói gondolatban és lélekben együtt voltak azokkal, akik a nagy halott koporsója körül egybegyűltek, hogy annak végtisztességét résztvegyenek, néhány elvtársunk «leszámolást» csinált, ami nem méltó pártunkhoz és amely a legidőszertlenebb volt, mert még fel sem száradtak vezérünk halála iatt hullatott könnyeink.

A radikális pártszervezet vezetősége bocsájtott ki, amely szerint emlékgyűlésnek kellett volna lenni, ehelyett mi hallatlanul blamáztuk magunkat, nemcsak pártunk összessége, de a város többi lakossága előtt is. Az emlékgyűlést megelőzőleg a vezetőség ellenzéke palotaforradalmat csinált és egy órával az összehívott ülés előtt külön ülést tartott, új választmányt alakított és új jelölteket állított fel, majd pedig cigánymódra szida **dr. Ilic** Brankót és a vezetőség többi tagjait. Ez nemcsak taktikailag helytelen, de izléstelen is volt és nekünk kötelességünk nemcsak elítélni, de mélyen fájlalni ezeket az eseményeket, amelyek megsértették vezérünk és városunk diszpolgárának emlékét. Egy-két nappal később is meglehetett volna tartani ezt a gyűlést, nehogy megbánták azokat, akik együtt voltak, hogy megsirassák korunk legnagyobb férfiának halálát. Akik mégis ezt az izléstelenséget elkövették, szégyent hoztak a pártra és megérdemlik, hogy legélesebben elítéljék őket.

A nyilatkozatnak különben az a körülmény ad súlyt, hogy **dr. Velicskovics** jó ideje visszavonult a politikai élettől, egyik frakcióhoz sem tartozik, de szavának mindenki előtt nagy súlya van.

A Radics-párt Szomborban is önálló listát állít

Szomborban jelentik: A demokrata-párt, illetőleg a szűkebb ellenzéki blokk, mint már megirtuk, tárgyalásokat kezdett a Radics-párttal. Ezek a tárgyalások vasárnap este végleg meghiusultak, egyrészt azért, mert a Radics-párt a szombori kerületben a listavezetői helyet követeli magának, amit a blokk nem teljesített, másrészt a demokrata-párt helyi szervezete az utolsó pillanatban táviratott kapott a párt központjától, amelyben felhívták figyelmét arra, hogy a demokrata-párt mindenütt csak ellenzéki párttal köthet választási megállapodást. A tárgyalások meghiusulása után a szűkebb ellenzéki blokk, amelybe beletartoznak a demokraták, a **Jovanovics**-csoport és a földművespárt, megállapodtak a jelölő listák összeállításában, személyek tekintetében azonban még nem döntöttek. A megállapodás értelmében az ellenzék listáján Szomborban az első hely a **Jovanovics**-csoporté, a második a földművespárté, a harmadik a demokrata-párté. A szombori járásban az első hely a demokrata-párté, a második a földművespárté, a harmadik a **Jovanovics**-csoporté, a negyedik a földművespárté, az ötödik a demokrata-párté. Az **apatini** járásban az első hely a demokrata-párté, a második a földművespárté, a harmadik a **Jovanovics**-csoporté, a negyedik hely a **Jovanovics**-csoporté, a harmadik hely a földművespárté, a negyedik hely a **Jovanovics**-csoporté; a **batina** járásban az első hely a demokrata-párté, a második hely a **Jovanovics**-csoporté; a **dárdai** járásban az

A titkos kerületekben győz a magyar ellenzék

A pestkörnyéki kerületben három, Szegeden kettő és Hódmezővásárhelyen egy ellenzéki képviselőt választottak — Budapestenedden kezdődnek a választások

„Magyarországnak parlamentáris diktátora van”

első hely a Jovanovics-csoporté, a második hely a demokratáké, a harmadik hely a földművespártiaké lesz. Az ellenzéki blokk elhatározta, hogy a listákra magyarokat és németeket is felvesznek.

A Radics tárgyalások megszakítása után tartott, amelyen elhatározták, hogy függetlenül minden párttól öndílt listákkal vesz részt a választási küzdelemben. A jelöltek személyében nem állapodtak meg, csupán két baranyai járás listavezetőjét jelölték ki, akik mindketten magyarok. A batinaai járás Radics-párt listavezetője: Trombitás Péter telecskai földműves, a dárdaai járásé Farahó István dárdai földműves lesz.

A német párt kedden Odzsaciban megtartandó konferenciáján fogja a jelöléseket megtartani. A konferencián Krafft István pártvezérrel az élén résztvesznek a német párt képviselői is, valamint Bánát és Bácska járásbizalmi férfiai. A szombori kerületben a német párt a radikálisokkal közös listán összesen tizenegy jó helyet kapott, úgyhogy valószínűleg a tartománygyűlésbe jelentős számú németpárti fog bekerülni.

A Pribicevics-párt szombori szervezete szintén foglalkozott már a jelölésekkel és elhatározta, hogy Szombor városban a párt listavezetője dr. Grigoriévics Emil tisztii főorvos lesz.

Négy lista lesz a Felsőbánában

Becskekről jelentik: A felsőbánati német párt hétfőn délelőtt dr. Neuner Vilmos bevonásával értekezletet tartott, amelyen foglalkozott a jelölésekkel. A jelölésekre nézve azonban nem tudtak végleges megegyezésre jutni és a tanácskozást folytatni fogják. A jelöltek neveit csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha az egész Felsőbánára nézve véglegesen megállapítják azt, hogy kiket jelölnek. A német pártnak Felsőbánában hat jelöltje lesz.

A demokrata-párt szintén nem állapodott meg véglegesen a jelöltekre nézve és a jelöltek névsorának publikálását éppen ezért elhalasztotta.

Dr. Setyerov Szlávkó nemzetgyűlési képviselő hétfőn Kikindán tartózkodott, hogy az ottani demokratákkal a jelölésre nézve megállapodjon. A demokrata-párt a vrsaci járásban a németekkel kooperál, mert ott a németek nem tudták megegyezni a radikálisokkal. Tárgyalások folynak még Pancsevón, ahol a Davidovics-féle demokrata-párt a radikálisokkal készül megegyezni. A tárgyalások sikerrel kecsegtetnek.

Most már véglegesen megállapítható, hogy a Felsőbánában a következő listák lesznek a tartományi választásokon: **Egyesült radikálispárti és magyar lista, ellenzéki egyesülés listája, amelyben a német, a földművespárt és a független demokraták vesznek részt.** Önálló listával lépnek fel a független radikálisok és a szocialisták. Szó volt még arról is, hogy a független munkáspárt is állít listát, azonban a munkáspárt, minden jel szerint nem vesz részt a választáson.

A sztaribecsei listák

A sztaribecsei járásban a radikális-párt és a magyar párt közös listájának jelöltjei Pavlovics Sztóján sztaribecsei bankigazgató, a radikális párt elnöke és Balassa Pál dr. ügyvéd, a magyar párt vezére.

A jelölés előtt a magyar párt gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy csak azzal a feltétellel egyeznek meg a radikálisokkal, ha a listán nem szerepelnek olyan egyének, akiknek működése a magyarság ellen irányul. Így semmiképpen nem járulnának hozzá Glavaski bácskogradistái jegyző jelölése ellen, a mitől a radikális párt el is tekintett. A járásban az ellenzék közös lista összeállításán fáradozik. A blokkban a disszidens radikálisok, a Davidovics-párt, a független demokraták és a földműves-párt venne részt az ideiglenes szövetség Kispolgárai néven szerepelne. Az ellenzék blokk létrehozását különösen dr. Doroszlóvicski Mita orvos, a disszidens radikálisok vezére és Dobanovicski Pál volt főispán, a független demokrata-párt tartományi elnök szorgalmazták.

Budapestről jelentik: A pestkörnyéki választások befejezést nyertek, a szavazatok összeszámlálása megtörtént. Összesen 63257 választó szavazott le, 1920 szavazatot érvénytelennek találtak, az érvényesnek nyilvánított 61337 szavazat pedig a következőképpen oszlott meg:

Független nemzeti demokrata-párt, listavezető Fábrián Béla: 10233 szavazat.

Fajvédők, listavezető Gömbös Gyula: 5177 szavazat.

Szociáldemokrata-párt, listavezető Propper Sándor: 22125 szavazat.

Egységes-párt, listavezető Hermann Miksa: 15497 szavazat.

Keresztény gazdasági párt, listavezető Haller István: 7866 szavazat.

A teljes mandátum elnyeréséhez ezek szerint 12267 szavazat kellett. Eszerint teljes mandátumot kaptak a szocialisták és az egységes-párt. A legnagyobb töredék címén a harmadik mandátumot a demokraták listavezetője Fábrián Béla kapta, a második töredékmandátum a szocialistáknak, a harmadik töredékmandátum a keresztény gazdasági pártnak jutott.

A pestkörnyéki kerületben megválasztott képviselők névsora tehát a következő: Propper Sándor szociáldemokrata, Hermann Miksa egységespárti, Fábrián Béla demokrata, Szabó Imre szociáldemokrata, Haller István keresztény gazdasági párti.

Az eredmény a demokraták előretörését jelenti a kerületben, mert a múlt választáson Fábrián Béla csak utolsó helyen került be a töredék szavazatok alapján, míg most a harmadik helyre került. Az egységes-párt, amelynek a jelölő ívét 28800-an irták alá, az alábbiaknak csak mintegy felét tudta megszerezni. A szocialista-párt a múlt választáshoz képest egy mandátumot veszített. A megbízóleveleket a megválasztott képviselőknek kedden adják át az újpesti városházán. Hermann Miksa kereskedelmi miniszter erről a mandátumról lemond és helyette a listán következő Tamássy József lesz a képviselő.

Szegeden a választások véget értek. A választók nyolcvan százaléka összesen 24568 választó szavazott le. A választás végleges eredményét még nem állapították meg, valószínűnek tartják azonban, hogy

Szegeden mindhárom párt kap egy-egy mandátumot.

Hódmezővásárhelyen szintén hétfőn este fejeződött be a szavazás. A szavazatok összeszámlálásával kedden délig akarnak végezni és délután hirdetik ki az eredményt.

A hódmezővásárhelyi kerület képviselői valószínűleg Mayer József egységespárti és Kun Béla 48-as függetlenségű lesznek.

Debrecenben az a közöny, amely a választások kiírását fogadta, változatlanul tart. A szavazás hétfőn reggel kezdődött meg és a felállított 38 szavazóhely közül tizennyolcnál már hétfőn délután nem jelentkezett szavazó. A szavazást kedden este fejezik be és az eredményt csak szerdán hirdetik ki. Győrtől hétfőn este befejezték a szavazást, az összeszámlálással azonban még nincsenek készen, minden valószínűség szerint

Zichy János és Malasits Géza kapják meg a győri kerület mandátumát.

Adonyban a pénteken szabálytalanul félbeszakított szavazást hétfőn folytatták és be is fejezték. A kerület képviselője Nettel egységespárti lett.

Izgalmas érdeklődés előzi meg a budapesti választásokat, amelyek szerdán reggel kezdődnek. Budapestnek 312.914 választója van, akik kétszáz szavazóhelyen szavaznak. A budai kerületben,

amely hat képviselőt választ, négy lista van, a keresztény gazdasági párt listája, amelynek Wolff Károly, a demokrata párt, amelynek Pakots József, a szociáldemokrata párt, amelynek Peidl Gyula és az egységes párt, amelynek Kozma Jenő a listavezetője. Az északi kerület kilenc képviselőt választ. Itt öt lista küzd a mandátumért. A demokrata párt listavezetője Rassay Károly, az egységes párt Ugron Gáborral, a fajvédők Zsilinszky Endrével, a szocialista párt Peyer Károllyal és a keresztény gazdasági párt Ernst Sándorral. A pesti déli kerület tíz képviselőt választ. A keresztény gazdasági párt listavezetője Budai Dezső, a fajvédők Gömbös Gyula, a szocialistáké Farkas István, a demokratáké Bródy Ernő. Minthogy Budapest minden párt nagy agitációt fejt ki, arra számítanak, hogy legalább kétszázötvenezer választó leszavaz és egy-egy mandátumhoz körülbelül kilencezer szavazat kell. A szavazás kedden és szerdán egész nap tart és az eredmény valószínűleg csak pénteken lesz ismertes.

Ugyancsak kedden és szerdán választ Pécs és Miskolc is lajstromosan és titkosan.

Mint Bécsből jelentik, a Neue Freie Presse vasárnapi számában »Magyarország Bethlen lábainál« címen érdekes cikket ír, mely többek közt a következőre mutat rá:

— Ahol nincs ellenzék, ahol csak egy akarat van, ott könnyen bekövetkezhetik

az a veszély, hogy sivár lesz, uniformizálódik az egész közélet és megszűnik minden érdeklődés a politika iránt. Talán már gróf Bethlen is szívesen venné, ha a törpévé zsugorodott ellenzék legalább a titkos kerületekben megszaporodna. A királykérdés megoldása nagyon nehéz, hiába áll föl szavazni a kompakt többség, a kérdést ezzel meg nem lehet elintézni. Bethlen bizonyára tudja, hogy nem a győzelem adja meg a vezér sikerét, hanem a győzelem okos kihasználása és megtartása.

Magyarországnak ma parlamentáris diktátora van,

akinek az lehet csak a kötelessége, hogy hatalmát a külső és belső béke biztosítására használja.

Mint lapzártakor jelentik, Szegeden a késő esti órákig tizenöt urna anyagát számolták össze. Ezekben az urnákban a szavazatok a következőképpen oszlottak meg: **Egységes párt 4700, egyesült balpárt 2750, szociáldemokrata párt 2200.** A balpárt részéről ezt a részleges eredményt azzal magyarázzák, hogy a választási bizottság eddig csak olyan urnákat nyitott ki, amelyek azoknak a körzeteknek a szavazatait tartalmazzák, ahol nagyrészt állandó tisztviselők laknak. A munkásnegyedek és tanyák körzeteinek urnáit csak később nyitják ki és esetleg lényegesen meg fogják javítani az ellenzék számarányát, tekintve, hogy még huszonhárom urna anyagának az összeszámlálása van hátra.

LEGUJABB

Törökország Balkán-blokkot sürget Olaszország ellen

A török kormány Jugoszlávia mellé áll a jugoszláv-olasz konfliktusban — A római jugoszláv követet sürgősen visszarendelték Beogradba

Beogradból jelentik: A *Novosztí* jelentése szerint

Baludzsiszics római jugoszláv követ távirati utasítást kapott a kormánytól, hogy azonnal térjen vissza Beogradba.

Politikai körökben ezzel a hírrel kapcsolatban a legkülönbözőbb kombinációk keringenek. Bizonyos körökben úgy tudják, hogy a román jugoszláv követ visszarendelése összefüggésben van az olasz-albán szerződéssel, más verziók szerint azonban a visszarendelésnek nincsenek politikai motivumai, hanem csupán azért történt, mert Baludzsiszics követnek akarják felajánlani a külügyi tárcát

Mint Párisból jelentik, a párisi albán követség erőiesen cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Olaszország és Albánia között titkos katonai véd- és dacsövetség jött létre.

A cáfolat szerint az albán kormány csak egy szerződést kötött Olaszországgal és ez a tiranai barátsági és biztonsgági szerződés, amelynek szövegét már nyilvánosságra hozták.

A *Temps* konstantinápolyi jelentése szerint egyébként a török sajtó nagyfokú idegességgel fogadja az olasz-albán szerződés megkötését és az olasz-jugoszláv viszonyban beállt feszültséget. A lapok egyöntetűen megállapítják, hogy Törökországnak éber figyelemmel kell kísérnie az események alakulását

és számolni kell minden eshetőséggel. A török közvélemény nyíltan Jugoszlávia mellett foglal állást, annál is inkább, mert Törökország már régóta rossz szemmel nézi Olaszország balkáni és kisázsiai imperiálista politikáját.

A sajtó felszólítja a török kormányt, hogy lépjen szoros szövetségre a többi Balkán-állammal, mert

csakis a Balkán-államok egységes blokkja tudja ellensúlyozni az egyre növekvő olasz befolyást.

A lapok állásfoglalása török politikai körökben nagy figyelmet kelt.

A gyermek, aki csak ösztönre hallgat, irtózik a szappantól, mert érzékeny bőre a szappan rossz hatása miatt gyakran szenvedni szokott. A gyermek érzékeny bőre, épuzó mint a nőé, tényleg különleges elbánsít igényel.

A SIMONSZAPPAN (Savon Simon)

tiszta és semleges, kellemesen illatosítva magában foglalja azonkívül a híres SIMON KRÉME (Crème Simon) jótékony tulajdonságait és ezért az egyetlen jó szappan a gyermekek részére.

Mindenütt SIMON KRÉM, PUDR, Parfumerie Simon, 59. Fg.

Halálos gyomorcsöpp

Ecetsavat adtak gyomorfájdalmak ellen

Beckerekéről jelentik: Érdekes pört tárgyalt szombaton délelőtt a beckereki törvényszék büntető tanácsa. A vádlott Bester Nikola malitöráki vegyeskereskedő volt, aki ellen gondatlanságból elkövetett emberölés büntette miatt indult eljárás.

A vádirat szerint 1924-ben megjelent Besternél Martin Szavéta asszony és férje részére Hoffmann-gyomorceppeket kért. Kevéssel utóbb Martinék leánya visszafutott Besterhez és azt kérdezte, hogy mit adott az anyjának, mert attól az apja nagyon rosszul van. Martin néhány nap múlva meghalt és ekkor kiderült, hogy a Hoffmann-cseppek helyett ecetsavat adtak be neki.

A tárgyaláson Bester beismerte, hogy gondatlanul járt el és véletlenül felesélhette a gyomorceppes üveget az ecetsavas üveggel. A tanúkihallgatások során azonban több tanu terhelően vallott Martin Szavéta ellen, aki a vallomások szerint szándékosan adott ecetsavat az urának, amikor pedig látta, hogy férje rosszul van, nem akart orvost hívatni. A vallomások alapján az özvegy ellen az ügyészség megindította az eljárást.

A bíróság Bester Nikolát tizenöt napi elzárásra ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Leszurták

a mulatós kocsmáros

Bicskaharc az Aradúci-uccán

Beckerekéről jelentik: A Beckerekkel szomszédos Srpski-Aradac községben Opranovics Bránkó vagyos-gazda. péntekről szombatra virradó éjjel feleségével disznótörből tartott hazafelé. Utaközben Cukics Bogdán korcsmája előtt haladtak el, a korcsmában világosságot láttak és betértek. Az ivóban maga mulatott a korcsmáros, Cukics Bogdán. Egy szál cigány huzta kedvenc nótáit. Opranovics odaintette magához a cigányt és arra kérte, hogy hagyja ott Cukicsot és muzsikaszóval kísérje haza őt és feleségét. A cigány erre hajlandó volt, el is indultak, alig haladtak azonban néhány lépést, Cukics utánuk ment és megtámadta Opranovicsnét, akit fojtogatni kezdett. A cigány mikor látta, hogy verekedés kezdődik, elődalgott, a korcsmáros pedig földreperpte az asszonyt s azt kiáltotta: „Megöllek, mert elcsaltátok a muzsikát.”

Opranovics Bránkó látva felesége veszélyes helyzetét, bicskát rántott és háromszor oldalába döfte. A korcsmáros elalélva véresen maradt a sötét uccában.

Opranovics egyszerre kijózanodott és elmenekült. A csendőrség minden intézkedést megtett kézrekerítésére, azonban nem találták meg. Hétfőn délelőtt az elemiri csendőrségnél jelentkezett Opranovics és kérte a csendőröket, hogy tartóztassák le, mert embert ölt. Elmondta, hogy Cukics támadta meg, feleségét meg akarta ölni és ő, aki különben is ittas volt felesége védelmében előrántotta a bicskát.

Kinevezték

a szuboticei adófelszámolási bizottság tagjait

Miladinovics Radivoi kö-jerj ő a bizottság elnö e

A pénzügyminiszter a napokban nevezte ki a szuboticei harmadosztályú kereseti adó kivetések elleni felelősséget tárgyaló bizottságot. A kinevezésről hétfőn értesítették a szuboticei hatóságokat és a szuboticei kereskedők és gyárosok szövetségének vezetőségét. A bizottság már kedden megkezdí a működését.

A pénzügyminiszter az adófelszámolási bizottság tagjait az illetékes gazdasági körök meghallgatása után nevezte ki és amint az alábbi névsorból kitűnik, a bizottság tagjai valamennyien ismert szuboticei kereskedők és előkelő társadalmi állású személyek és így mű-

ködésük elé a város laossága a legnagyobb bizalommal tekint.

Radivoj közjegyző lett, alelnökké dr. Vojnics Dezsőt nevezték ki. A felelősségi bizottság tagjai dr. Csóvics József orvos, Jakobsics Imre bankigazgató, Pendsics György nagyiparos, Tumbász Albert és Gersics Lojzija cipész. Póttárgok: dr. Ognjanov Szvetozár, Löwy Lipót, Paul György, Aradszki Vojin és Pletikoszics Mihály.

A szuboticei pénzügyigazgatósághoz rendkívül sok felelősségi érkezett be a harmadik osztályú adókivetések ellen. A gazdasági körök véleménye szerint a pénzügyigazgatóság a mult évre legalább huszonöt-harminc százalékkal több adót vetett ki, mint amennyit az adófizető polgárság elbir. A felelősségi bizottság gyors kinevezése és jelenlegi összeállítás a szuboticei kereskedők és gyárosok egyesületének érdeme, amely minden igyekezetével arra törekedett, hogy a bizottságot a minisztérium a város polgárságának kívánsága szerint nevezze ki.

Az adófelszámolási bizottság remélhetőleg két hónapon belül befejezi működését.

HIREK

Fekete festék

A festő bosszankodva olvasta a kritikát, melyek éppen most kiállított képeiről szóltak. Ajkát háragosan összeczárta, homlokán ráncok kergetőztek s a keze ökölbe szorult.

— A marhák! A barmok! — morgogta félig hangosan s összegyűrte az ujságot. Mindegyiknek a színeim ellen van kifogása. Sötétek, sok a fekete. Nem látják, hogy annak, aki fényben akarja megoldani a témáit, sötét festékkel kell dolgozni. Feketére feketét — mondják az ostobák. Hogy emeljem ki a fényt, ha nem dolgozom feketével?

Eldobta az ujságot, de a kritika fájt benne és dolgozott benne, mélyen, mint a növény gyökereit rágó féreg.

— Mégse fogom másként csinálni. Nekem van igazam — mondta ezerszer is, akkor is, amikor nem gondolt a kritikákra s csodálkozott rajta, hogy ilyen szavakat mond.

— S hátha mégis nekik van igazuk?! Mikor megállt az állványa előtt, már neki is idegennek látszott az a sok összehangolatlan szín és sötét tónus, amely képéről felé sötétlett. Órákig állt benn s nem volt ereje ahhoz, hogy az esetet megmártsa és dolgozzon.

Végül a paletta után nyúlt, lassan kevergetni kezdte egy széles ecsettel a színeket s elhatározta, hogy folytatni fogja a megkezdett képet. De félton megbémult a keze és tétován meredt a levegőbe.

— Feketére feketét — motvogta dühösen. — Hátha másként kellene csinálni?

Töprengett és nem tudta elindítani az esetet.

A torka égett, szemében könnyek facsarodtak, szorongatta az ecsetet, de képtelen volt egyetlen foltot is feltenni a vászonra. Végül leült a sarokba, cigarettára gyújtott s fanyarul nézte, vizsgálta a képet. Ugy látta, hogy egészen rossz. Nem voltak rajta színek, nem voltak rajta friss harmóniák, feketék, barnák és piszkos sárgák voltak csak, nyúlós, ködös levegő, nehéz atmoszféra, vigasztalan, pesszimista tónusok... Nem, nem jól van ez így, színt ide, színt, újra kell kezdeni az egészet. Ki kell lábolni a pesszimizmusból, a sötét mélységekből és a takarékosan hulló sugarak pincéjéből. Színek kellene, harmónia, szeretet, világosság, nyugalom és derű.

Fogta a kaparókést és néhány dühös húzással lekaparta a vásznat. Aztán nekiesett és újra felvázolta a képet. Megpróbálta a színeket. Összehangolta nagyjából, egymás mellé kent nagy-

széles sávokat, hogy lássa a hatást.

De nem ment. A színek ordítottak, hazudtak, üresen lármáztak és nem mondták azt, amit mondaniok kellett volna. Ujra lekaparta az egészet. S újra elkezdte.

S besötétedett s nem ment a képével semmire. Feketéket szeretett volna az ecsetére venni és barnákat. Erős és éles világítást akart és mély árnyékokat. S színeket keresett, de csak rikitó, kongó ürességet talált.

S lekaparta uira és utoljára.

Akkor leült a vászonnal szemben és nézett maga elé. A vászon piszkos volt s nem tűrhette ezt a piszkot. Folyadékot vett elő és lemosta fehérre. De még a sarkán is volt valami piszkos festék. Azt is letisztogatta.

S a sötét szobában csak a fehér vászon világított az állványon s a festő látta, hogy most ért el mindent: a nyugalmat, békét, szeretetet és derűt...

A fehér vászon megoldott minden problémát és ő az esetet szelíden, mosolyogva, harag és csalódottság nélkül összetörte.

Kodolányi János

*

— Kinek kell jövedelmi adóvallomást tenni? A szuboticei pénzügyigazgatóság nemrégén hatalmas falragaszokon hívta fel az adófizető polgárságot, hogy december hó végéig mindenki nyújtson be jövedelmi adóvallomási ívet. A szuboticei városi adóhivatal most annak a közlésére kérte fel a *Bácsmegyei Naplót*, hogy a pénzügyigazgatóság falragaszai hiba csuszott be, mert jövedelmi adóvallomási ívet csak azoknak kell beadni, akik még ilyen adót nem fizettek, vagy ez évi és mult évi jövedelmük között lényeges különbség van. A vallomási ívek benyújtási kötelezettsége tehát nem általános, hanem csak az említett adófizetőkre terjed ki. A jövedelmi adóvallomási íveket a köri adóhivatalokban kell benyújtani, ahol azt a fél kívánságára teljesen díjtalanul kiállítják.

— **Konstantinápoly** — **„Musztafa-kemal”**. Egyes török lapoknak azon jelentései, hogy Konstantinápoly nevét a köztársasági elnök tiszteletére Musztafa Kemal-ra változtatják, megerősítést nyertek. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot a legközelebbi időben terjesztik be az angorai nemzetgyűlésen.

— **A Radics-párt német nyelvű hetilapot ad ki.** Szomborból jelentik: A Radics-párt szombori vezetősége elhatározta, hogy Der Bauer címmel német nyelvű politikai hetilapot ad ki. Az új hetilap első száma januárban jelenik meg.

— **Kinevezés.** Szomborból jelentik: Az igazságügyminiszter Babics Millján szombori járásbíró a szombori törvényszékhez bírónak nevezte ki.

— **Kiket illet a szentai ékszerablók fejére kitűzött jutalom.** A szentai ékszerablás ügyében megindult nyomozás során — mint ismeretes — Harstein Jenő ékszerész, akinek a kárára történt a vakmerő betörés, tízezer dinár jutalmat tűzött ki a tettesek kézrekerítésére. A betörők már valamennyien az ügyészség foglyai és most aktuálisvá vált az a kérdés is, hogy kit illet meg a jutalom. A betörők közül legelsőnek Tóth Mihályt tartóztatták le Módoson Drakulics Petár és Mikovics Spasoje pénzügyőrök. Tóth vallomása után sikerült azután a másik két bűntársat is kézrekeríteni Szubotícán, illetve Felsőhegyen. A kitűzött tízezer dinár jutalmat értesülésünk szerint a két pénzügyőr között fogják szétosztani.

— **Matrózlázadás egy Budapesten horgonyzó francia hajón.** Budapestről jelentik: Vasárnap délután matrózlázadás tört ki a Budapesten horgonyzó „Pasteur” nevű francia kereskedelmi hajón. A hajó egyik fűtője szombat este becsipett és ezért a hajó parancsnoka fegyelmi büntetést szabott rá. A megbüntetett fűtő egy másik fűtőtársával ezért fellázította a legénységet a parancsnok ellen és amikor vasárnap a hajónak utra kellett volna kelni, a legénység megtagadta az engedelmességet. A hajó parancsnoka jelentést tett a láza-

dásról a révkapitányságnak, amely viszont értesítette a rendőrséget. Detektívek és rendőrtisztviselők mentek ki a hajóra és két román állampolgárságu fűtőt előállították, majd átadták a román követségnek. A hajó legénysége ezután megnyugodott és a kereskedelmi hajó elhagyhatta a budapesti kikötőt.

— **A harcias pék,** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken hétfőn tárgyalták Lidloh Ferenc csébi bűnügyét. Lidloh egy alkalommal összevesztett Kulika Pál csébi lakossal, akit késsel meg is sebesített, majd amikor a rendőrjárőr be akarta kísérni a község-házára, ellenszegült a rendőröknek is. A bíróság a vádlottat egy évi börtönrre ítélte.

— **Meghalt Strobl Alajos.** Budapestről jelentik: Liptóújvári Strobl Alajos világihirű magyar szobrászművész hétfőn váratlanul meghalt. Strobl 1856 június 21-én született Liptóújváron. Tanulmányait Bécsben végezte az iparművészeti, majd a képzőművészeti akadémián. Az első munkái, melyekkel a budapesti operaházat díszítette, nagy feltűnést keltettek és a művészet ettől kezdve elhalmozták megrendelésekkel. Az állam saját halottjának tekinti és Budapest díszsírhelyet ajánlott föl. Temetése szerdán lesz.

Rádióműsört

csak úgy élvezhet igazán, ha

„Audion“ DEUTSCH G.-nál

vásárol kipróbált elsőrangú külföldi készülöket. „Vatea“-csövek vezérképviselete. 11440

Uj jazzband Szubotícán. Kedden érkezik meg Szubotícára a kitűnő American jazzband. A zenekar a Beograd kávéházban már kedd este játszani fog.

— **Szerzőjogi védelmet kérnek** — a **sajtgyárosok.** Brüsszelből jelentik: A belga fővárosban megalakult a nemzetközi sajtgyárosok szövetsége. Ez a sajtgyárosok szövetsége a sajtgyárosok alosztálya ugyanúgy megalakult nemzetközi tejjgazdasági szövetségnek. A nemzetközi sajtgyárosok irodája jelenleg azzal van elfoglalva, hogy a belga külügyminisztérium után valamennyi európai kormányt tudomására hozza a sajtgyárosok jogos panaszait. A sajtgyárosok jogos panaszai viszont, úgy látszik, rendkívül hasonlóan azokra a panaszokra, amelyekről a világ drámaszerzői és prózairói keseregnek. A sajtgyárosok ugyanis nem kérnek kevesebbet, mint ugyanolyan szerzőjogi védelmet a sajtgyárosok, mint amilyen már fennáll az irodalmi alkotásokra nézve. Így meg akarják tiltani, hogy másutt is gyártsanak ementháli sajtgyárosok, mint Ementhalban.

Mielőtt

csillárt vásárol

tekintse meg raktáramat

KARLO KRAUSER

Városház épület

10598

— **Ne fotografáltassa le magát más ágyában.** Hannoverből jelentik: Péter Gacker hannoveri kereskedő gyanakodott, hogy a mindenes leány meglopja. Átkutatva a gyanúsított poggyászát, azonban csak egy ismeretlen férfi fotografiáját találta. A férfit azonban az ő hálószobájában, az ő ágyában, sőt az ő pizsamájában ábrázolta a fénykép. Azonnal vallatóra fogta a leányt, aki végül is elmondta, hogy miáltal az urasága nyári szabadságon volt, a vőlegénye a lakásban aludt. A vőlegénynek annyira tetszett az előkelő lakás, hogy le is fotografáltatta magát. A kereskedő a fénykép alapján a férfit, akit a fotografia ábrázol, magánlakásértés miatt feljelentette és a bíróság kéthónapi fogházra és hatszáz márká büntetésre ítélte el.

ESTÉLYEKRE, jouokra, lakodalmakra finom edényt, üvegárut kölcsönöz

KUNETZ üvegáru

Főtér

11455

— **Botrányok az osztrák szociáldemokrata pártban.** Bécsből jelentik: Az osztrák szociáldemokrata párt két vezetője kinos botrány központjába került. Eldersch Mátyásról, a nemzetgyűlés szocialista alelnökéről az egyik lap kipattantotta, hogy ő szerezte meg Boser számára az első kölcsönt a takarékpénztártól. Ebből a kölcsönből Boser megvásárolta a Hammer kenyérgyárat, amelyet szociáldemokrata szervezetek alapítottak. Eldersch, aki a Hammer-gyárban volt alkalmazva, a kölcsönzést lebonyolítása után megvált állásától és 2100 millió koronát vett fel végkielégítésként. A leleplezésre Eldersch Mátyás hosszú nyilatkozatban válaszolt, melyben kijelentette, hogy a végkielégítést nem azért kapta, mert a kölcsönt Bosernek megszerezte. A másik leleplezett Gruener dr., Tirol tartományfőnökhelyettese, aki nemrégiben megvásárolta Ister várát, azt pompásan berendezte és középkori várurként élt meg benne. Gruener is sietett nyilatkozni, azzal védekezvén, hogy a szociáldemokratának nem kell föltétlen proletárnak lennie.

— **Szovjetország új házasságtörvénye.** Prágából jelentik: Az ideérkező jelentések szerint a szovjetkongresszus központi végrehajtóbizottsága heves vita után elfogadta azt a kormányjavaslatot, mely eltörli a házasságkötés anyakönyvelésre vonatkozó törvényes kötelezettséget. A házasság Szovjetországban a javaslat szerint igen egyszerű dolog. Semmi egyéb nem kell hozzá, minthogy a felek megjelennek a kijelölt szovjetbiztos előtt és bejelentik, hogy házasságra lépnek. A tisztviselő a bejelentést lajstromba foglalja és ez a belajstromozás aztán pótol minden anyakönyvet. Az elválás hasonló könnyen megy. Bármelyik fél jogosítva van ugyanígy bejelenteni válási szándékát, akár rögtön a belajstromozás után is. Erre a válást azonnal kimondják. Semmiféle vallomást nem kívánnak a válás okára nézve, sőt a másik fél beleegyezése vagy hozzájárulása sem szükséges. Egyes esetekben a válást már néhány órai házasság után kimondják. Akárhány férfi és nő van, akiknek egy év alatt több törvényes házastársa volt.

— **Haldoklik a japán császár.** Londontól jelentik: Szikratávirat jelenti Tokióból, hogy a japán császár utolsó óráit éli. A tüdőgyulladás kiterjedt mind a két tüdőszármára, a császár láza igen magas és egyáltalában nem táplálkozik már. Az orvosok oxigén-belelegzéssel tartják már benne az életet. Chichibu herceg, a haldokló császár másodszülött fia, aki az oxfordi egyetemen végzi tanulmányait, vasárnap hazautazott apja halálos ágyához.

— **A német kormány adókönyvités-kel akarja megmenteni a magángazdaságot.** Berlínből jelentik: A birodalmi gyűlés költségvetési bizottságában Reinhold birodalmi pénzügyminiszter bejelentette, hogy a pénzügyi kormány rövidesen nagyobb adókönyvitéseket léptet életbe, hogy segítsen a német magángazdaságon, amely már-már özszeroppan a súlyos adóterhek alatt. Az állampénztár helyzete minden tekintetben kielégítő s a folyó költségvetési évben az engedélyezett százmillió márkás belső kölcsön felvételére nem kerül a sor, minthogy az állampénztár fizetési kötelezettségeinek a rendes bevételekből is eleget tud tenni.

— **A Thurn-Taxis herceg lengyelországi birtokait kisajátítják.** Varsóból jelentik: Thurn-Taxis herceg folyamodott a kormányhoz, hogy mentse fel a kisajátítás alól Pommerániában elterjedő latifundiumait, amelyek a versaillesi békeszerződés értelmében kisajátítás alá esnek kártérítés fejében. Felajánlotta, hogy ha az állam a birtokokat megfelelő hosszú időre meghagyja a hercegi családnak, annak letelte után a család kártérítés nélkül engedí át. A kormány a kérvényt visszautasította és legközelebb megkezdődik a likvidációs állami bizottság előtt a tárgyalás a kártérítés összege felől.

— **A vajdasági nyugdíjasok szövetségének választmányi ülése.** A vajdasági nyugdíjasok szövetsége december 19-ikén, vasárnap délelőtt kilenc órakor választmányi ülést tart. A napirenden az elnök lemondása, új elnök és alelnök jelölése és esetleges indítványok szerepelnek.

— **A császár elkoboztat egy könyvet.** Amszterdami jelentés szerint a volt német császár a berlini hatóságoknál kérelmet nyújtott be, amelyben »A herceg Wierelandon« című könyv elkobzását kéri. A császár szerint a könyvben, ha nem is megnevezve, de úgy, hogy mindenki által fölismerhető, ő és fia, a trónörökös szerepel.

— **Chaplinnek senki se kölcsönözzen pénzt.** Newyorkból jelentik: Charlie Chaplin fiatal felesége Lita Grey tudvalevőleg elhagyta a férjét és egyelőre két gyermekével a szüleihez költözött. Chaplin most a losangelesi lapokban felhívást tesz közzé, amelyben mindenkit óva int, hogy feleségének hirtelt nyújtson, vagy pénzt adjon kölcsön. Ő, Chaplin a feleségének kölcsönzött összegekért nem szavatol. Londoni jelentés szerint különben Chapliné már elfogadta egy színházi ügynökség ajánlatát, amelynek értelmében huszonhat héten át ötszáz font gázsival egy revüben fog fellépni.

— **Jótekonycéiu előadás és sorsjáték Szomborban.** Szomborból jelentik: A szombori Mária-kongregáció tagjai vasárnap sorsjátékot rendeztek a szegény gyermekek felségélyezésére. A sorshuzást előadás követte, amelynek szereplői Balzer Irma, Bodisies Manci, Kovalovszki József, Szabó Aranka, Grossz László, Tilger Mihály és Zsigmond Tibor, nagy sikert arattak.

— **Mozdonyvezetők a vádlottak padján.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken hétfőn tárgyalták Karácsonyi Tamás és Mihajlov Zsárkó noviszadi mozdonyvezetők bűnjűvét. A vádirat szerint Karácsonyi és Mihajlov 1921 december 23-ikán a noviszadi pályaudvaron, tolatás közben elűtötték Patócs József kocsiífékezőt, akinek a lábát a kerekek levágták és a szerencsétlen ember bele is halt sérülésébe. A bíróság a vádlottakat kellő bizonyítékok hiányában felmentette a vád alól.

— **Szardán lesz az Ingenyenyer-egylet jótékony balettestéje.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Ingenyenyer-egylet szombaton esti balettestét, amelyet Pasics haifala miatt elhalasztottak és amelyen Gree Wiesenthal és Toni Birkmeyer, a bécsi opera legkiválóbb balettáncosai működnek közre, szardán tartják meg.

— **Evangélikus papválasztás Vrbáson.** Vasárnap tartotta meg a noviszadi evangélikus hitközség papválasztását, amelyen Lebhartz Henrik sekécsi, Konrad Vilmos torzsai és Morgenhaler Ferenc zsabljai lelkészek küzdöttek egymással. Vrbázi lelkészül Lebhartz Henket választották meg.

— **Meztelenre vetkőztették és kidobták a vonatból.** Bjelovárról jelentik: Érdekes ügyben indított nyomozást a bjelovári rendőrség. Aigner Dragutin állásnélküli cipészszegéd feljelentést tett a rendőrségen Struck Iván és Tonusa Mijó marhahajcsárok ellen, akik leittatták, majd elvitték magukkal a zagrebi vonattal, amelyen marhákat szállítottak Zagrebba. A vonatban teljesen levetkőztették és kidobták a rebogó vonatból. A rendőrség megindította a nyomozást és intézkedésére Zagrebban még aznap elfogták a marhahajcsárokat.

— **Detektíviskola Szarajevóban.** Szarajevóból jelentik: A szarajevói rendőrigazgatóság állami támogatással december 15-én detektíviskolát nyit, amelybe eddig negyvenen iratkoztak be. A tanítványok a rendőrség embereivel résztvesznek a nyomozásokban. A rendőrigyűnőket szakszerűen képezik ki és az iskola célja, hogy az országban mindenütt csak rendőrigyűnői iskolát végzett detektíveket alkalmazzanak a rendőrhatalóságok.

— **A csurogi ortodox zsidó hitközség tisztújító közgyűlése.** Csurogról jelentik: A csurogi ortodox zsidó hitközség tisztújító közgyűlést tartott, a község következő vezetőséget választották meg: Elnök: Fischer M. Lipót, alelnök: Lampel Sándor, pénztárnok: Lampel Ferenc, templomi gondnok: Kaufmann József, jegyző: Serlegi Márk. A képviselőtestület tagjai: Chuvén József, Herczog Gyula, Spiró Jakab, Sterk Adolf, Schossberger Adolf, Spitzer Ignác, Schlesinger Izidor, Fischer Izsó, Lukács Hermann.

— **Szuboticai líru sikere egy bécsi hangversenyen.** A szuboticai városi zenekola volt tehetséges növendéke, Krombholz Károly a napokban mutatkozott be első ízben a bécsi közönség előtt a Hofburgban rendezett hangversenyen nagy sikerrel. A tiszta tónusu fiatal muzsikusz fölényes technikájával és temperamentumával lepte meg különösen a kényes igényű bécsi közönséget. Nagy sikere volt Chopin műveivel, de különösen Liszt XII. rapszodiáját fogadta a közönség nagy tapsviharral. A fiatal Krombholz Károly nagy bécsi sikere után valószínűleg még az Adén bemutatkozik szülővárosában, Szubotican is.

— **Betörés egy Máriamajori kocsmában.** Noviszadról jelentik: A pasicevói csendőrség letartóztatta Poznán Ilja velialipári munkást, mert egy ismeretlen társával betört Kuprecsanin Jován máriamajori kocsmájába és onnan nagyobbn mennyiségű gyapjút, dohányt, konyakot és mézet lopott el. A kocsmamelelti szobában aludt egy cseléd, aki felébredt a zajra, de Poznán társa melléne szegzett revolverrel megfenyegette, hogy lelövi, ha lármát mer csinálni. A cseléd Poznánt felismerte. Átadták a noviszadi ügyészségnek.

Kraljévbregi pezsgő a vezető márka!

— **Kalapáccsal verte be a fejét.** Potiskiszvetinikoláról jelentik: Bugarszki Tyiro szvetinikolaj földműves hétfőn délelőtt részegen beállított Mundlov József kocsmájába és bort kért. Mikor nem adtak neki, verekedni kezdett, a kocsmárosnét ütlegelte. Erre kidobták a kocsmából, majd mikor az uccán tovább lármázott, valaki kalapáccsal beverte a fejét és súlyos sérüléseket ejtett rajta. A verekedés ügyében megindították a vizsgálatot.

— **Ha a vasuti kocsiiban meleg van.** Delics Bogdán szuboticai vasuti alkalmazott hétfőn Beeskerekre utazott. A vasuti kocsiiban tulságos meleg volt, úgy hogy Delics levetette cipőjét. Nemsokára elszundított és mire felébredt, cipőjének hiült helyét találta. Beeskerekre megérkezve helyes detektívérzékkel, de cipő nélkül, harisnyában nyomozni kezdett és el is fogta a tolvajt Tolcsi Jano padinai földműves személyében, akinek a kabátja alatt megtalálták a lopott cipőt. Tolcsit Delics átadta a beeskerei vasuti rendőrségnek, ahol a cipőjét visszakapta.

BI-OXYNE 3 nap alatt tiszta a garat
FOLYÓR-P-STA-SZAJUJIZ.

— **Az országuton elégett autó.** Noviszadról jelentik: Novibecsejnél dr. Mihajlovics Iván sztaribecseji lakos autója kigyulladt és teljesen elégett. A gépkocsit Kühn Jenő soffőr vezette. Vrbász és Novibecsej között az egyik szefel megrepedt és a légnyomás lángralobbanította a benzint. A soffőr csak nehezen tudott megmenekülni. A kár hetvenezer dinár, amely biztosítás révén megtérül.

— **Kirabolták a berlini japán követet.** Berlinből jelentik: Vakmerő rablótámadást követtek el vasárnap éjjel Berlinben. Egy ismeretlen ember behatolt a japán nagykövetség hálószobájába, összeszedte az éjjeli szekrényről az oda kitett aranyórát, aranycigarettatárcát és pénztárcát, amelyben 1600 márka volt, magához vette a nagykövetség diplomáciai utlevelét és a ruhaszekrényből kivette értékű bundáját és azután eltávozott. A vakmerő betörő kézrekerítésére megtörtént minden intézkedés.

Dávid ékszerész (a Bárány-szálloda mellett) a karácsonyi ünnepek alkalmából kiadta mélyen leszállított áron órákat, ezüst és kinaezüst tárgyakat.

Orvosi hírek. Dr. Med. Lukics Mirosláv fogspecialista fogászati rendelőjét saját házába, Kralja Petra ulica 26. (volt Bajai-ut) alá helyezte.

— Dr. Székely Imre szülész-nőgyógyász elutazott. Visszaérkezését e helyen közölni fogja.

Székrekedésnél. emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a »Ferenc József« víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

MŰVÉSZET

Pechán József hátrahagyott műveinek kiállítása

Az a néhány száz vászon és vázlat, ami a novivrbázi kaszinó termében kiállításra került, teljesen és tisztán mutatja Pechán művészi pályáját és munkásságát. Fájlalunk kell ugyan, hogy a művész néhány külföldön és magántulajdonban lévő képe nem kerülhetett be az együttesbe s így a kiállítás kollektivitása meg reprezentatív jellege kissé háttérbe szorul, azt is sajnáljuk, hogy a helyiség és ennek következtében a rendezés sem lehetett megfelelő — mégis szép, nagy, világos élvezet egybegyűjtve szeretni és szemlélni a korán eltávozott művész hátrahagyott alkotásait.

Pechán József egész munkássága, művészi fejlődése és buzgó formakeresése világosan és gazdagon tárul fel ezen a posthumus kiállításon. A képek legnagyobb része a diadalmas magyar impresszionizmus felkeszítéséből való, a mikor Iványi-Grünwald, Fényes, Ferenczi, Thorma és Réti művészetük zűgös zenithjén vannak, amikor Nagybánya diadalmasan bevonul a Mücsarnokba. Pechán ezidőből való képei lelkesebbek, lobogások, boldog színmámorok. Színszerelme és színművésze oly megkapó, oly tiszta akkordokban kerül a vászonra, hogy ez még a különben gazdag magyar impresszionizmus történelmében is ritkaság és sajátos érték. Későbbi képeim már inkább Kernstock, Czobel Béla és Vaszary János hatása érezhető: színei sápadoznak, kedveli a stilizáló vonalakat, a dekoratívkedő motort, az anatómiai tudatosságot és a szerkezetes, bontó és rendező törekvéseket. Néha még régieskedő hajlamai is vannak bágyadt színekkel és elbeszélő beállításokkal, de azért még ezekben az utolsó keresésekben is fel-fellobban nagyszerű, sűrűvérű színlátása.

Örökkön nagy és tiszta művész marad lelkesebbé, csüggedése, keresései és új hívései között is. Alig van képe, amely ne viselne magán nyugtalan, nagyszerű tehetségének bélyegét, ecsetvonását a művészi hit és szeretet vezető a legtisztább és legnemesebb törekvések felé.

Ez a kiállítás boldog és szomorú esemény, mint a jelen és mult minden összehátrahagyása. Az esztétikai élvezet mellett ott dudorászik a halál, a Holbein metszetek rideg csontembere, aki oly korán és kegyetlenül vitte el közülünk azt, akinek még ma is alkotni és gyönyöröztetni kellene.

A kiállítás vasárnapig, december 19-ig marad nyitva. Sz. K.

Karácsonyfadiszek

viszonteladónak nagy választékban
Stelner cukrászda, Subotica
feltűnő olcsó áron, vidéki megrendeléseket postán teljesítik.

KÖZGAZDASÁG

Leszállítják

a kamarai illetéket Noviszadon

A noviszadi kereskedelmi és ipar-kamara teljes ülése

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamarának vasárnap plenáris ülése volt, amely délelőtt 9 órától déli 1 óráig és délután 3 órától este 6 óráig tartott. Az ülésen Popovics Dáka elnökölt és dr. Koszics Mirkó kamarai főtitkár, a kereskedelmi miniszter helyettese és dr. Mirkovics Misó kamarai titkár szerepeltek mint előadók.

A kamara tagjai felállással adóztak Pasics Nikola emlékének. Dr. Koszics Mirkó terjesztette elő ezután tartalmas jelentését a kamarának a legutóbbi teljes ülés óta történt működéséről, beszámolt a kamarának az árvizkárosultak érdekében kifejtett hathatós tevékenységéről, a Beogradban megtartott gazdasági konferencián való szerepléséről és arról, hogy a kamara lépéseket tett aziránt, hogy az új parlamenti épület berendezési munkálatait ne a német jóvátételi számla terhére rendeljék meg, hanem azokat belföldi iparosokkal készíttessék el.

Dr. Koszics jelentést tett a kamarának arról az akcióról, hogy külföldön felvett ipari kölcsönök közvetítésére ne csak az Országos Jelzálog Bank legyen jogosult, hanem a többi belföldi nagybankok is. Ez az akció sikerrel is járt. Bejelentette továbbá a főtitkár, hogy a kamara a csehszlovák kormány által kívánt származási bizonyítványok megszűntése érdekében országos akciót indított. Jelentést tett arról is, hogy a kivitelre kerülő gabona minőségi súlyának ellenőrzésére alkotott törvénytervezetét sikerült a kamara közbenjárására úgy módosítani, hogy csak ott legyen az ellenőrzés bevezetve, ahol azt az illetékes körök határozottan kérelmezik. Végül beszámolt Koszics Mirkó dr. a valorizációs törvény életbeléptetéséről és a kéményseprési szabályrendelet módosításáról.

Dr. Mirkovics Mirkó titkár jelentést tett a létesítendő Iparbank érdekében kifejtett kamarai akcióról, az iparostanfolyamok szubvencionálásáról és a kamara adminisztrációs munkájáról. 1924-ben csak 4.800 ügyiratot, 1926 novemberéig már 6.988 és előreláthatólag ez év végéig közel 8.000 aktát intéz el a kamara. Beszámolt továbbá az új vasúti tarifaszervezetről és bejelentette, hogy a tarifabizottságban megüresedett a noviszadi kamara részére fentartott tagsági hely. A kamara erre a tisztségre dr. Koszics Mirkó főtitkárt jelölte.

Popovics Dáka elnök terjesztette elő ezután terjedelmes és részletes jelentését az új vasúti hálózat kérdéséről. Utána a kamara ezután új belső ügyrendet állapított meg és módosította az alapszabályok néhány rendelkezését. A kamara új székháza részére építési bizottságot küldtek ki, amelynek Ivkovics Péra, la, Frank Mirosláv, Jovanovics Péra, Cizdlik Ferenc, Bogdanovics Zsivorád és Szlepsevics Zsárkó lettek tagjai.

A kamara jövő évi költségvetését 1.190.000 dinárban állapította meg a plenáris ülés és a kamarai illetékeket származási bizonyítványokra és ipar-engedélyekre 50%-al leszállította. Ez-

után elhatározták, hogy a kamara székháza részére a noviszadi gazdasági körök által rendelkezésre bocsátott kamatmentes kölcsönt visszafizeti.

A kamara végül Frank Mirosláv javaslatára pénzügyi és adóbizottságot, közlekedési bizottságot és vámbizottságot alakított. A bizottságokba minden szekció két-két tagot delegál.

Nem sikerül a Szlavenszka Banka szanálása. Zagrebből jelentik: A esőbkekerült Szlavenszka Banka hitelezői bizottságához eddig ötvenmillió dinár követelést jelentettek be. A passzívák nagysága miatt a szanálási akciónak valószínűleg nem lesz sikere. A bank hatmillió aktívával rendelkezik, ezenkívül a bécsi Länderbank hét és félmillió, a trbovljei szénbánya részvénytársaság tizenhárom millió dinárt bocsát a Szlavenszka Banka rendelkezésére, ami összesen huszonhat és félmillió dinár aktívát jelent. Ezzel szemben a passziva ennek az összegnek négyötszörösére rug.

Jugoszlávia cukortermelése. Noviszadról jelentik: Jugoszláviának összesen nyolc cukorgyára van, amelyeknek termelése fedezi az ország cukorszükségletét. A háború utáni termelés 1924-ben érte el a tetőpontját, amikor mintegy 12.000 vagon cukrot állítottak elő, a belföldi cukorfogyasztás 8000 vagon körül mozog, úgyhogy 1924. évi termelésből még exportra is került sor, az 1925. évi termelés lényeges csökkenést mutat és mindössze 5000 vagon tesz ki. Ezidén lényeges termelés emelkedésre számítanak, legalább annyira, hogy a belföldi fogyasztást kielégíthessék. A cukorréppal bevetett terület ezidén 73.500 holdat tesz ki.

Árlejtés. A szuboticei vasútgazgatóság december 18-ikán különféle villamoszerelési cikkekre, december 27-ikén gummisövekre, 28-ikán kefeárakra és január 4-ikén jegykartonokra árlejtést hirdet. — A noviszadi építési igazgatóság a Szaribecsei—szombori országúton a Petár-esatornán át vezető hid vaskorlátjára árlejtést hirdet. — A noviszadi állami kórház december 13-án, 14-ikén, 15, 16, 18, 20, 21, 22. és 23-ikén élelmiszer, tűzifa, szén- és abrakszántásra árlejtést hirdet. — A rumai építési szekció a Zemun—rumai országút utjavítására december 21-ikén közszállítási árlejtést hirdet.

Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia csatlakoztak a nyugati vaskartellhez. Párisból jelentik: Azok a tárgyalások, amelyek csütörtök óta folynak Párisban a nyugati vaskartell kiterjesztése ügyében, vasárnap elvi megegyezésre vezettek, úgyhogy Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia vasipara csatlakozik a kartellhez. A részesedés kulcsa, amely szerint ezek az államok kvótát kapnak a kartellben, az idei első évnegyed termelési mennyisége.

Budapesti állatvásár, dec. 13. A vágómarhavásárra 298 vágómarhát hajtottak fel. Árak kilogramonként: Ökör legjobb 11,5—14, kivételesen 15, közepes 8,5—11, gyenge 6—8, bika legjobb 11,5—13, közepes 9—11, gyenge 6,5—8,5, tehén legjobb 11,5—13,5, közepes 8—11, gyenge 5,5—7,5, kicsontozni való marha 3,5—5,5, növendékmarha 5—11. A kis felhajtás miatt a vásár élénkebb volt. A sertésvásárra 4500 sertést hajtottak fel.

KINTORNA

Szegény ember, milyen gyöngye maga és milyen rossz színben van!

— Szükségem van erre a foglalkozásom miatt.

*

Csülök és Fieszl halálos ellenségek, de egy napon mégis karonfogva mennek végig az utcán. Másnap Fieszlt megkérdezi a barátja:

— Hogy lehet az, hogy a legnagyobb ellenségeddel, a Csülökkel karonfogva jársz? Hisz az a legszivesebben lelökne a harmadik emeletről!

Fieszl vállat von:

— Nekem mondd? Ép azért megyek vele karonfogva.

*

Móricka eldicsekszik egy urnak, hogy ő és a papája mindent tudnak a világon. Az illető ur, aki kételkedik ebben, próbára teszi Mórickát:

— Hát akkor mondd meg fiam, hogy hány kilométeres sebeséggel forog a föld?

Móricka nyugodt önérettel feleli:

— Ezt a papám tudja.

TŐZSDE

Zürich, dec. 13. Zárlat: Beograd 9.135, Páris 20.80, London 25.10, Newyork 517 háromnyolcad, Brüsszel 72.05, Milánó 23.825, Amszterdam 206.80, Berlin 123.10, Bécs 73.025, Szófia 3.75, Prága 15.335, Varsó 57.5, Budapest 72.5, Bukarest 2.62.

Zagreb, dec. 13. Zárlat: Amszterdam 22.66—22.72, Bécs 798.50—801.50, Berlin 13.478—13.5080, Brüsszel 798.50—792.50, Budapest 794.50—797.50, Trieszt 259.63—261.63, London 274.85—275.65, Newyork 56.53—56.75, Prága 167.84—168.64, Zürich 1094.50—1097.50, Lira 254.50—256.50.

Beograd, dec. 13. Zárlat: Páris 227.50, London 275.25, Newyork 56.66, Genf 10.9575, Milánó 276.50, Berlin 13.48, Bécs 8, Prága 168.25, Budapest 797.50.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 13. Buza 76 kilós, bácskai 295.5 dinár, bánáti 2—3%-os szentai paritás 290 dinár. Árpata tavaszi 64—65 kilós 191 dinár. Tengeri szerémi garantált 135 dinár, májusra India paritással 160 dinár, bácskai január—márciusra 145 dinár. Liszt 6-os bácskai 345 dinár, rozs 320 dinár. Griz 465 dinár.

Budapesti gabonatőzsde, dec. 13. A gabonapiacra úgy a határidőpiacra, mint a készáruipiacra a forgalom minimális és az árfolyamok csaknem teljesen változatlanok. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban a határidőpiacra: Buza márciusra 413.5—415, zárlat 414—415, májusra 414.5—416, zárlat 415—415.5, rozs márciusra 323.5—324.5, zárlat 324—325. A készáruipiacra: Buza 375—405, rozs 300—302.5, árpa 235—255, sörárpa 335—365, köles 190—200, tengeri 197.5—200, ótengeri 265—270, zab 222.5—235, repce 565—570, korpa 165—170, lucernamag 27—31, lóheremag 26—28.

Budapesti értéktőzsde, dec. 13. Magyar Hitel 335.5, Osztrák Hitel 128, Kereskedelmi Bank 1260, Magyar Cukor 2260, Georgia 285, Rimamurányi 170, Salgó 571, Kőszén 4620, Bródi Vagon 69, Beocsini Cement 1755, Nasici 1635, Ganz-Danubiusz 2150, Ganz Villamos 1295, Roskányi 145, Athenaeum 245, Nova 422, Levante 191. Irányzat: barátságosabb.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Kedd, december 14

Bécs (517.2): 11: Koncert, 16.15: Hangverseny, 19: »Valkür« Wagner-operája.

Milánó (315.8): 16.35: Variete, 20.45: Hangverseny.

Prága (348.9): 12.10: Koncert, 16.30: Kamarazene, 20: Hangverseny, 21: Szórakoztató zene.

Fontos I Fontos I

Radioamateurok

olvassák el mai nagy hirdetésünket, vágják ki és őrizzék meg!

Konrath d. d., Subotica

Lipese (357.1): 16.30: Koncert, 20.15: Hangverseny, 22.45: Táncczene.

London (361.4): 19: Táncczene, 23.15: Hangverseny, 23.30: Táncczene.

Róma (422.6): 17.15: Jazzband, 21: Hangverseny.

Berlin (483.9): 16.30: Zenekari hangverseny, 20.30: Koncert.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság, 17.02: Kamarazene, 20.30: Koncert, 22: Cigányzene.

Szerda, december 15

Bécs (517.2): 16.15: Koncert, 19: Hangverseny, 21.30: Vidám-est.

Milánó (315.8): 16.35: Kamarazene, 20.45: Operettelőadás.

Prága (348.9): 12.10: Koncert, 16.30: Hangverseny, 20: Vidám-est.

Lipese (357.1): 16.30: Koncert, 20.15: Hangverseny.

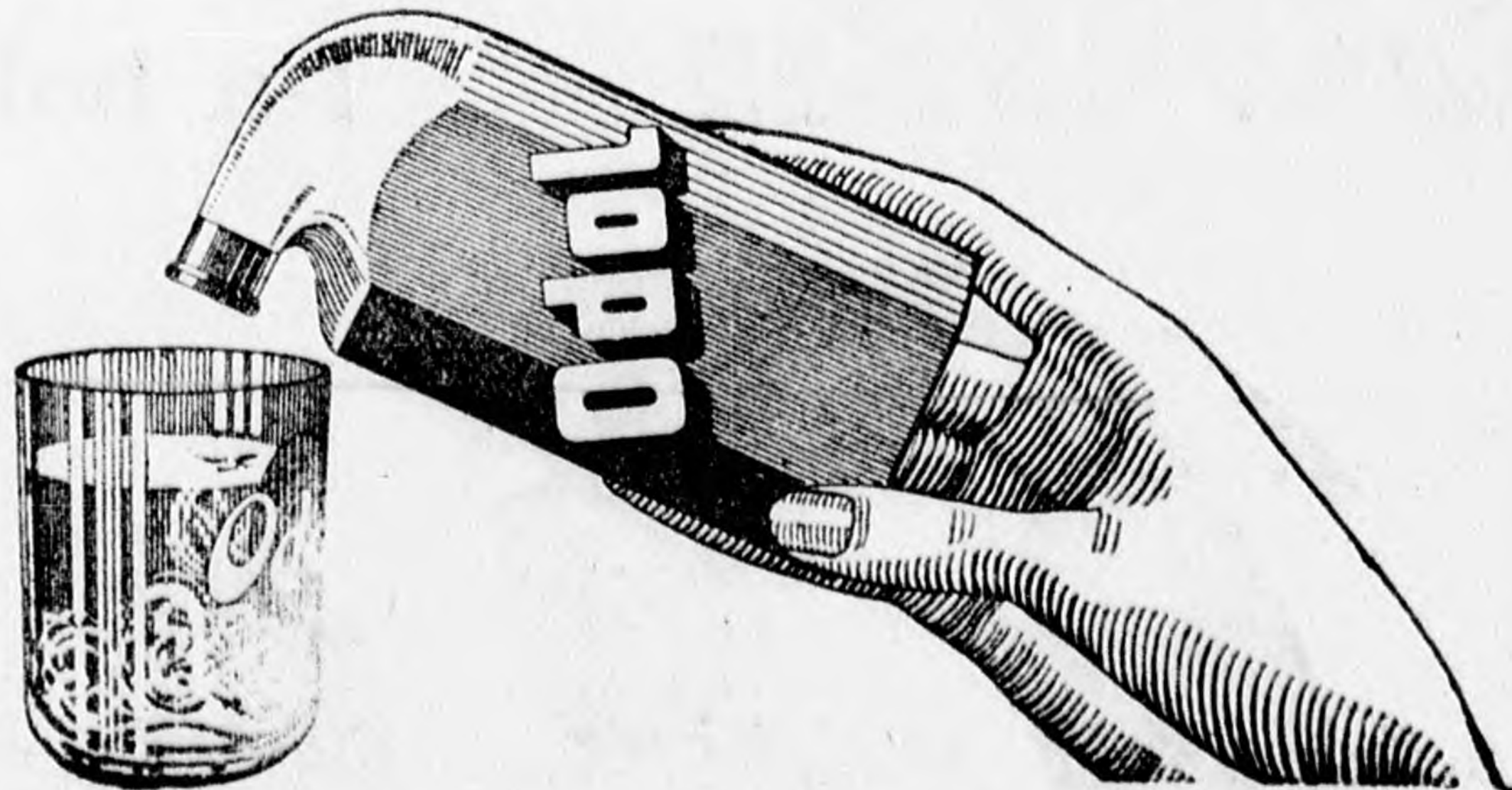
London (361.4): 19: Táncczene, 21.22: A »Parsifal« második felvonása.

Róma (422.6): 17.15: Jazzband, 21: Hangverseny.

Berlin (483.9): 16.30: Szórakoztatózene, 20.30: Beethoven-est, 22.30: Táncczene.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság, 17.02: Hangverseny.

Az ODOL a tudomány uttörője!
Az ODOL a kultúra vivmánya!
A tudomány mai állása szerint
bebizonyítható, hogy az ODOL
a legjobb száj- és fogápoló szer

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazok, kik felejthetetlen István fiunk korai elhalálozása alkalmából részvétükkel mérhetetlen nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek vagy a temetésen megjelentek, fogadják ezuton fájó szívünk hálás köszönetét.

Sombor, 1926. december 13.

Schäfer Ferenc és családja

Autógummit

külsőt és belsőt, valamint hócipőt vulkanizál
Kohl és Orth Novi-Vrbas

**Poroszszen
K O K S Z
TÜZIFA**

nagyban legolcsóbban vásárolható

Nuber Leopoldnál Osijek I.

Telefon: 410. — Sürgőnycim: Kohlnuber

**Ne dobja ki pénztet!
Csak praktikus ajándékot vegyen!
Ezek örökéletűek!**

Tekintse meg **bőrdíszműauimat**, okvetlen talál megfelelő ajándéktárgyat izléses kivitelben, — olcsó áron.

Hamburg Géza bőrdísz, Sombor

LESZÁLLITOTT ÁRON
vásárolhat tüzletáthelyezés miatt férfi öltő yöket, télikabátot és mindenféle szőrméket kedvezményes feltetelek mellett heti vagy havi részletre is.
UD. NÁVAY ISTVÁN
uri- és divatszabó tüzletében, Presto!onaszlednika
Petra ul. (Sombors i pul) 2. 10562

TUDJÁK MEG!

hogy a legfinomabb
**tiszti
báli lakk-csizmák
és sport-csizmák**
csak
**M. SZAFRANOV
és V. GENERALOV**
tüzletében
Beograd, Milosa Velikog ul. 15. sz.
készülnek. 11501

Friss banán

a husnál és tojásnál táplálóbb, délicsümölcs, dus cukortartalommal, Közvetlen behozatal

Los Palmasból.

KLEIN GÉZA ÉS FIAI CÉG
fűszer- és csomagekereskedésében, Subotica 11517

Köszönetnyilvánítások.

G. Bogojević, gyógyszerész, Skoplje.

A sokféle reuma elleni gyógyszerek között, amelyeket egy éven keresztül használtam, nem találtam különbet és jobbat, mint a „Ruski melem“, amely reumás megbetegedés és meghülés ellen a legjobb orvosság és mindenkinél, akinek ajánlottam, a legbiztosabb gyógyító hatása volt. Valamennyien ezuton fejezik ki Önnek köszönetüket azért, hogy a nagy fájdalomtól az Ön gyógyszere révén megszabadultak és pedig: Dusan Glavički szállító, Stojan Čirić szállodás, Bosković György kapitány, Kajlovka Jovana Stanojevića, valamennyien Pirotból.

Fogadja gyög szerész urköszönetemet és vagyok hive
Kostić Dragutin, lakatos, Pirot.
10627/d

SZILVA

boszniai, ladás és zsákos nagyban és kicsinyben legolcsóbb napi áron

LÖWY FÜLÖP

fűszerkereskedő, Margit-átomnál

Kivándorlók figyelmébe!

KANADA, ARGENTINA és DÉLAMERIKA

egyéb államaita kivándorolni szándéko óknak pontos felvilágosítást ad

Biro „Fortuna“ Novisad, Kr, Petra u. 11.

ELADÓ!

Alig használt Lanz-féle félstabil gőzgép, 96 HP, 12 atm., 31 m² tüzfelülettel. Üzemképes lokomobil, ikergép, 18 HP. 5 atm.: 16.35 m² tüzfelülettel. 2 drb. üzemképes „Casali“ tengerimorzsoló óránként 1—1 vagon teljesítménnyel.

HÄFNER-féle, gőzmalom, Novisadon

**Veszek használt
árvizbélyegeket**

kérek ajánlatokat a mennyiség és értékek megjelölésével

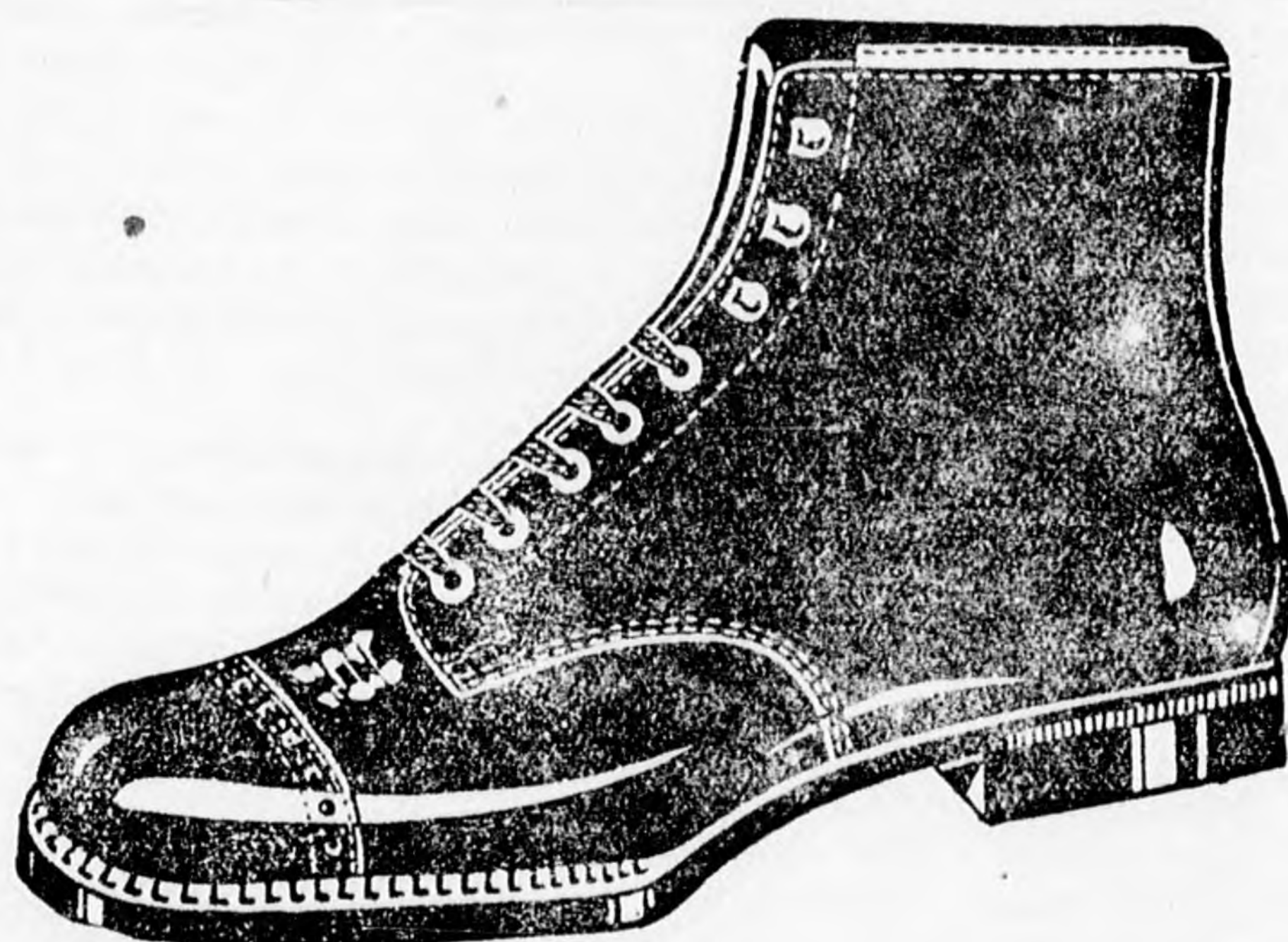
Deutsch Károly tükörgyáros St. Kanjiža

SZÜLŐK!

Gyermekeik lába különös figyelmet igényel. Csak a lab zavartalan fejlődése nyujt biztosítékot gyermekeik egészségére, fejlődésére és jövőjére.

Válasszanak széles formát — ezek a valódi jó cipők.

A mi kaptafáink az egész világ szakembereinek több évi tanulmányainak eredménye

Ajánljuk Önnek a

2962.

MODELLT

I-a bokszból

21—24 számig	99	dinár
25—28 „	129	„
29—38 „	149	„

KORZO MOZI

A nagy sikert aratott
ACÉLUT
befejező része

Péntek-vasárnap
CHARLIE NÉNJE

atrakciós vigjáték, melyhez hasonló nem volt és nem lesz soha. Főszereplő Sid, Chaillen ki nemcsak mint úres zsebdíák, de mint női ruhába bújtatott brazil nagynéni, fejtegetéjére állítja az egész várost.

LIFKA MOZI

Hétfő-szerda
Két sláger premier
Vér és arany

Háborus Bécs hiénái 7 felvonásban ezenkívül közökhajra Marica grófnő eredeti zenével
Főszereplők:
Török Harry Liedke
Zupan Verebes Ernő
Marica Vivian Gibson
Katonazene. Engedélyezve 16 éven aluliaknak.

LEVELEZÉS

Ingvén mintacsomag!
Dostal toilette gyönyör-rából. Egyszeri használat elég. Pattanás, mitessz-szer, arctisztítlanág elű-nik. Bélyegre 1 1/2 dinárt. Kemikália Novisad 144. 10590

Tisztesseges asszonvok ne olvassák. Minden férfi szívt meg leher hódítani gyönyörű angol selyem nyakkendővel, melyek 20 dinártól kezdve kaphatók Sugár Béla divatruházá-ban. Subotica, Aleksandro-va ul. 11. 11448

Táncpartnerokat keres két csinos suboticaí ur-leány. Csakis feltétlen korrekt komoly uriembe-rek teljes című levelét »Vidéki is lehet« jelizére a kiadóba kérik. 11510

KARACSONYFA-DISZEK
nagy választékban gyári áron kaphatók amíg a készlet tart
Jurics Geróné!
Főter. Városi könyvtár mellett. CIMRE ÜGYELJEN

HÁZASSÁG

Haiadon háziasan nevelt csinos, intelligens 29 éves izr. hugom részére némi készpénzhozománnyal, házasság céljából uriember ismeretségét keresem. — Levelt »Tüchtig« jel-izére Kardos hirdetőbe. Novisad, Vilsonova 7. 11438

Házasság céljából megis-merkednék intelligens urak-kal, 20 éves szépnek mon-dott leány vagyok. Ho-zománnyom: családi ház berendezéssel készpénz és némi földbirtok. Csak tel-ies című, nem feltétlen vagyonos urak levelét »Csak teljes című«, nem Kölcsönös diszkreáció« jel-izére a kiadóba. 11501

FOGLALKOZÁS

Állást keres német-ma-gyar kezdő gyorsírónő. Vidékre is elmegy. Áján-latok »Kezdő« jelizével a noviszadi kiadóba ké-retnek. 11111

Manikűrözönőket és Bubi halvágozókat, csakis első-rendű munkaerőket fel-vesz Pompadour kozme-tika. Városházépület

Kroatisch-deutsche Steno-tipistin sucht Posten pr. sofort. Anfragen werden an E. K. Sombor, Baiski put 38. erbeten. 11411

Mérlegképes könyvelő, ön-álló munkaerő, jelenleg egy nagy gabonacég föltisztí-telője, perfekt magyar-né-met levelező és gépirő, mi-előbbi belépésre állást ke-res bármilyen vállalatnál. Kivánatra óvadékot adhat. Szíves megkeresések »Biz-tos jövő« jelizére a kiadó-ba kéretnek. 11424

Társalkodónőnek aiank-ozik uriaszony idősbb urinőhöz. vidékre is. — Ájánlatok »Uriasszony« jel-izére noviszadi kiadóba. 11446

Kalapszalomba tanulóleány felvétetik. Baruch, Trum-bičeva 20. (Csirke-piac). 11461

Volt postaaltiszt szerény igényekkel pénztárkezelői, irodai vagy más foglalko-zást keres. Cim a kiadó-ban. 11471

Keresek egy elsőrendű női fodrászt társul. tőke nélkül, esetleg fix fizet-ésre és férfi szalonomba egy jó munkást üzletve-zetőnek. Stanislavjevics Marko férfi és női fodrász Stari Bečeji. 11488

Fodrásznő, aki jól tud on-dolálni és manikűrözni, felvétetik Frank Stari-Be-čejen. 11489

Rózsaburgonyát, i-a stajer almát,
láda- és rinfuza-árut,
narancsot, citromot,
mandarint, marónt, fű-gét legolcsóbb napi áron szállít

Kuntner Jakob
gyümölcs-és déligyümölcskereskedő
Sombor. — Telefon 155.

Gyakornokot kereskedelmi akadémiával keres na-zóbb beogradi pénztinté-zet. Ájánlatokat fizetés igénnyel »Iän 511« jel-izére »Jugomosse« hir-dető irodába, Zagreb, Gaieva 1. 11496

Kereskedősegéd, fiatal, férfikonfekció szakmabeli, horvát-szerb nyelvtudás-sal felvétetik. Kramer An-tal és Társa, Subotica. 11348

Könnvívitelben jártas ke-reskedősegéd, már önálló volt, esetleg raktárnoki állást keres. Cim a kiadó-ban. 11506

Kifutófiú vagy leány fel-vétetik Mirko Augsburg-ernél, I. Manojlovičeva ul. 7. 11515

Üvvédieiólt magyar, per-fekt német, szerb üvvédi irodába aiankkozik. Cim a kiadóban. 11512

Bizalmi állásra keresek férfit vagy nőt 8000 dinár kaucióval, 600 dinár fix, vasora és reggeli. Havi jövedelem 2500—3000 di-nár. Belépés azonnal. Je-lentkezés: Agentur New-York, Beograd. 11507

Önállóan dolgozó órá-s-segéd, ki a kis és nagy munkát tökéletesen végzi. Csak jó és tiszta munká-hoz értő segédek küldiek be ajánlataikat. Szobati Sarolta, Subotica, főpos-tával szemben. 11487

Perfekt szakácsnő, kitünő éves bizonyítványokkal, állást keres január else-jére ahová 10 éves kis leányát is magával vihet-né. Cim a kiadóban. 11508

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó köztársaság. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelizés leveleket továbbítunk. Kérdések-közlésekhez válaszleány melléklőd.

VÉTEL-ELADÁS

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, nő- és gyermek-ruhákat Földes Samu utonnan berendezett ruha-áruházában. Gyümölcs-piac, Rudics utca. Divatos férfiöltöny 500 din., férfi raglán 600—700, fiu téli-kabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi kö-peny 250, szövetszumi 450, bőrkabát 850, szőrmebé-léssel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre után-vétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaki-üldöm. — Saját érdekében ügyeljen a címre. Földes Samu ruhaáruháza. Kü-lön osztály mérték utáni rendelésre 5905

Vendéglő házzal együtt, teljes berendezéssel eladó. Ugymint: biliárdasztal, te-kepálya stb. Ugyanott cí-pészműhely gépekkel azon-nal eladó. Cim Bozsóki M. Novibečeji. 11375

Gyümölcsfaoltványok el-adása! A belacrkvai (fe-hértemplomi) Georgijevjé Testvérek udvari mű- és gyümölcsfakészítészének képviseletét átvettem. — Telepemen kaphatók, meg-rendelhetők fajtiszta 3—4 éves szép gyümölcsfaolt-ványok, diszseriék, ma-gas- és alacsony törzsű rózsák. Ruttkay László, Szegedi-szöllők, Lelenház mögött. 11121

Eladó Beeskereken több modern uri villa 4—5 szö-bás, 1—2 szobás, uiannon épült, azonnal beköltzhe-tő munkásházak. Bánát-ban vasut és község mel-letti 200 holdas birtok élő és holt felszereléssel, 4 évi lefizetésre, buzavá-ltában. Bodor Lajos ügy-nök, Velikibeeskerek, Be-zejski red 8. 10738

Ui zongorák raktára Som-borban, Bécsi és berlini gyártmányu zongorák ál-landó nagy választékban vannak. Bármilyen javítá-sok olcsón és szaksze-rűen lesznek elkészítve. Harkai Ferenc zongoraké-sztő, Sontai ut 2. 10222

VEPROVACI
REGGELI SAJTOT
ajánl 11490
Molkerei Gross
VEPROVAC (BAČKA).
Fők: NOVI SIVAC.

Ui virágüzlet! Kain La-josné műkötészete. Meny-asszonyi csokrok élő mir-tuszból, mindennemű al-kalmi csokrok és koszoruk élővirágból. Művirágok váza díszekben, viaszko-szoruk, preparált és oxi-dált koszoruk délszaki exotikus növényekből. Ker-tészeti telep: Palički put. Virágüzlet: Városház, Ku-láns, olcsó árak. 10312

Ford-autó, teljesen jó karban, ui gumikkal fel-szerelve, rendkívül olcsón eladó. Cim a kiadóban. 11179

Eladó egy Fordson-aktor és egy Nesselndorfer 6 sze-mélyes autó. Vilim Weisz-nél, Stari-Sivac. 11342

Balog Lina cégnél Subo-tica, a karácsonyi vásár alatt nemes márkás műtar-gyakat kivételes olcsó ár-ban vehet. 11343

Kukoricamorzsoló 1 évig használnva, 4 lukas Hoffer-székény 3 HP Cormick-motorral, 7 ker. nyersola-iat fogvaszt 1 vagon mor-zsoláshoz, szabad kézből eladó. Megtekinthető Va-lerin Balan Uzdin, Bánát. 11433

a világhírű, eredeti gyári töltésű vadász-töltény, automatikus pisztoly.
Vezérképviselet és gyári lerakat:
PIRA D.D.
Zagreb
Račkoga ul. 7/d 9766

Foltmentes tükröket garanciával készít
VITRUM
tükörgyár
NOVISAD
Futoški put 137.
(Villamos megálló)
Telefon 407.
Kíratok és autódüveg (nem hullámos) minden minőségben és minden méretben kapható. Meg-rende hető minden üve-gesnél, ahol il en nem lenne, forduljon a gyár-hoz. Ügyeljen a védjegyre

KARACSONYRA SIKKES OLCSÓ KALAPOK POGÁNY
női kalapszalomban kaphatók. (Lyubibratics-ház, Hitelbankkal szemben.) — Szépen alakítok.

Narodni Bioskop
(Telefon: 310)
Ma kedden utoljára Hedwig Cour's-Mahler világhírű regényének kitünő filmváltozata. A szezon első Grete Reinwald fi mje
AZ ASSMANN CSALÁD
Megrendítő dráma 6 nagy felvonásban.
Főszerepben: Grete Reinwald és Bruno Kasstner.
Szerdától. Csak 2 necip
First National attrakció. Ronald Colmann és Constanze Tal-madge a „Fekete angyal” kitünő főszereplői ezidei legkitünőbb attrakciójukban
Egy regényes éjszaka . . .
Egy vidám házasság . . . még vidámabb története 6 nagy felvonásban.
Kisérőül: 1 felvonásos burleszk komédia

Vilsonova 22. alatt egy modern hálószoba, zongora és üvegekészlet eladó. 11362

ELADÓ: 84 hold fekete abszolút víz- és szikmentes kiváló jó szántó, átlag ter-més 16 métermázsza holdan-ként, uj téglapületekkel, Kanakon, holdanként 7500 dinárért. Vendéglő, jövőt és megélhetést biztosító, nagy telekkel és házzal. Zedni-ken, 75000 dinárért. Nagy ház Bačka-Topola főutcáján a vasúthoz közel, nagy ud-varral, magtárral, görével, 180000 dinárért. Bömches ügynöksége, Bačka-Topola. 11363

Megvételre keresek kisebb szőlő vagy szántóbirtokot urilakkal. Bömches ügynök-sége, Bačka-Topola. 11364

A legkedvesebb karácsonyi ajándék
MONTALION
kézimunka és fehér-nemű üzletben kapható Barátok temploma során 11390

Eladó a város közvetlen közelében 15 üres és egy beépített háztelek: 1 vagy 2 családnak megfelelő lak-ház a II. körben, azonnali beköltözésre. Kiadó egy elegáns butorozott, kü-lönbejáratu garzon szoba a város közepén. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál, VII., Úsporedna ul. 4. 11416

Füstölt sertésfejeket csont nélkül, zsírt veszek. Sür-gős ajánlatokat kérek »De-likatesse« Split, Martinjska ulica 7. (Dalmacija.) 11433

Borbélvízlet, kisebb, jó forgalmu. Sentán olcsón eladó és lakás átadó. — Cim: Molnár könyvkeres-keedésben Sentán. 11462

Alig használt férfi, női té-likabátok, esetleg utcai ruhák, regények, disz-könnvek, nagyon olcsón eladók. Cim a kiadóban. 11486

Vendéglőt keres. jóforgal-mut, elszámolásra vagy bérbe huszezer dinár óva-dékkal és Lično pravo-val rendelkező főpincér. Cim Molnár könyvkereskedés-ben Sentán. 11463

Rádió-gép, 5 lámpás, itün-nyosan eladó. Érdeklődni Pallas Reklam, Subotica. 11467

Zeiss Tessar lencsével 6—9-es kézigép, karácso-nyí aiándéknak alkalmas, teljesen ui, eladó. Re-ménvi fényképésznél. 11468

Rádió, 5 lámpás. Siti, tel-iesen ui, féláron eladó, Pallas, Kujundžičeva ul. 4 11474

Eladó alig használt kitün-ő állapotban levő kerék-re szerelt szállítható 5—6 HP, benzinnmotor. Megte-kinthető Hengermalom Torda Bánát. 11495

Büsendorfer zongora el-adó vagy bérbeadó. Szil-vásy Ferenc, Vilsonova ulica 36. 11513

Apollo Novisad
December 10, 11, 12.
Megérkezett a szezon slagere!
Az ibolyafaló
Egy elejétől végig lebilincselő vigjáték 6 felvonásban
Főszereplők:
Harry Liedtke, Ili Dagover
Verebes Ernő
Hétfőn és kedden HENNY PORTEN a „TRAGEDIA” című filmben

Elragadó karácsonyi aján-dék. Fiatal tisztafajú daxli-kutvák olcsón eladók. No-visad Kamenička ul. 54. (Ui házsor.) 11497

KÜLÖNFÉLE

Palicson két szoba, konv-ha, veranda és melléke-lyiségből álló lakás kiadó. Bővebbet Donáth Lipót ócskavaskereskedőnél Su-botica, VII. kör, Cara La-zara ul. 29. Ugyanott vas-gerendák kaphatók. 11187

Pompadour-kenőcs szep-lőt, pattanást, máifoltot 2 hét alatt elmulaszt. Korpa és haihullás ellen legbiz-tosabb a teljesen szagta-lan »Pompadour« hajke-nőcs. 10650

Uccai butorozott szoba, különbejáratu, kiadó. VI., Sienkivičeva (Gréczi) ul. br. 11. 11428

Olcsó vázon-vásár
Filiala Š. KRAMMER
Vilsonova ul., Zöldfa-
vendéglő mellett 8223
I-a 90 cm. szélessárga vázson 11-50 din.
I-a fehér vázson 10— din.
I-a „Lion” vázson 14-50 din.
I-a lepedő vázson 14— din.
Paplan bármely színben 190—

Palicson két- vagy három-szobás lakás konvhával, speizzal, üresen is, éves lakásnak kiadó. Cim a kiadóban. 11447

Kétágvas butorozott szo-ba január 1-ére kiadó. — Cim a kiadóban. 11470

Dísznővágást, husfüstölést elvállal Horváth Imre hen-tes. VI., Madiarska ul. 19 10373

Butorozott szoba egy ágyval, minden kényve-temmel, külön bejárattal, kiadó. Cim a kiadóban. 11520

„KATZKI” TŰZHELYEK
folytonégő
IR-KÁLYHÁK
felülmulhatatlanok
Kérjen árjegyzéket!
KATZKI, ZEMUN
Telefon: 169. 10443

Radio-amateurök!

Korszakunk csodálatos alkotása, a radiotelefon, ma már elérte a népszerűség tetőfokát, úgy hogy nemcsak az arra hivatottak, hanem teljesen laikusok is üzik nemcsak a hallgatás mindenestre szórakoztató és oktató sportját, hanem teljes sikerrel állítanak elő saját maguk is megfelelő rádióapparátusokat. — Mi a magunk részéről kezdettől fogva, de különösen ezután áldozatok árán is, elő akarjuk mozdítani ezt a nemes, oktató és szórakoztató sportot, mely azonban mindannyiunk kulturigényeit csak akkor tudja kielégíteni, ha általánossá és népszerűvé vált, amiért is

amateur díjazási versenyt írunk ki!

Feltételek: 1. A pályázaton résztvehet minden jugoszláviai lakos, ki nem hivatásszerűen állít elő rádió-apparátusokat.

2. A díjazandó rádió-apparátusoknak legalább háromlángúaknak kell lenniök, viszont a kapcsolási típusra adunk ugyan szívesen tanácsot, de az egyébiránt mindenkinek szabad választására van bízva. A díjazás nem a készülék nagysága és a lámpák mennyisége után lesz eszközölve, hanem a maga nemében elért legjobb eredmény alapján.

3. A pályázó készülék sikeres működésének biztosítására ezek csakis Ypsilon-Straight-Line forgókondenzátorokkal és „Kremenetzky“ lámpákkal látandók el, míg az esetleges hangszóró próbához mi itt a hírneves „BROWN“ hangszórókat adjuk kölcsön. — Az egységes fejhallgató pedig „BLAUPUNKT“ lesz.

4. Jelen pályázat kiírásakor már meglévő készülékek a pályázatban nem vehetnek részt, hanem csak az ezután építendő, melyeknek a szekrényen kívüli összes alkatrészei a jelentkezés alkalmával vagy közvetlen nálunk, vagy pedig alant felsorolt képviselőink útján szerzendők be. Hogy a részvételt mindenki számára lehetővé tegyük, árjegyzéki árainkból a pályázóknak kivételesen 10 százalékos engedményt adunk. Árjegyzékünk mindenkinek díjtalanul rendelkezésére áll.

5. Pályázatra való jelentkezés 1926. december 15-től kezdődőleg 1927. február 2-án délelőtt 10 óráig tart, míg a díjazás és az azzal egybekötött radio-amateur kiállítás Szubotícán gyárunkban vagy más kiválasztandó alkalmas helyiségben aznap délután két órakor veszi kezdetét. Cégünk idejekorán lépéseket tesz, hogy a beogradi, zagrebi, bécsi és prágai leadóállók

mások ez alkalommal lehetőleg korábbi kezdettel nivós programot adjanak. A kiállításon esetleg eladásra kerülő amateur készülékek felállításához a szükséges engedélyt cégünk szerzi meg.

6. Minden vidéki pályázót, ki személyes részvételét a díjazás napjára előre bejelenti, cégünk ebédvel vendégeli meg, míg este közös bankett lesz.

7. A bíráló bizottság tagjai: a novisadi Postaigazgatóság és a vojvodai rádióklub egy-egy erre az alkalomra delegált tagja, továbbá Ing. Sava Miodragović Novisad, Ing. Viktor Pentz Osijek, valamint a pályázók által a helyszínen közülük választott három rádóamateur. E bizottság döntése után megfelelő számú jelentkező esetén azonnal kiosztatnak a következő díjak.

- I. díj 3.000 dinár készpénzben.
- II. díj 2.000 dinár készpénzben.
- III. díj 1.000 dinár készpénzben.
- IV. díj 1 középső nagyságú „Brown“ hangszóró.
- V. díj 1 „Varta“ anodacumulátor 90 volt.
- VI. díj 1 komplett „Ingelen“ Ultradyne-Kitt.
- VII. díj 8 „Kremenetzky“ lámpa kiválasztás szerint.
- VIII. díj 6 „Kremenetzky“ lámpa kiválasztás szerint.
- IX. díj 4 „Kremenetzky“ lámpa kiválasztás szerint.
- X. díj 2 „Ypsilon Straight-Line“ forgókondenzátor skálával.
- XI. díj 6 „Ingelen“ Autolimit.
- XII. díj 1 „Blaupunkt“ fejhallgató.

Azonkívül minden résztvevő vigaszdíjban részesül.

KONRATH D. D. RÁDIÓ-SZAKÜZLET, SUBOTICA PAŠIĆEVA ULICA 1.

Képviselőink a Vojvodinában: (Az ország több részeiben képviselőink címét kívánságra megküldjük.)

Stari Bač j: Schumacher Rezső

Velika Kičina: Szervó János

Stari Sívac és Crvenka: Ing. Kovács

József Stari Sívac

Horgoš: Reisz Antal

Bačka Palanka: Lindenschmidt György

és Tiefenbach Péter

Perlez: Gulyás István

Feketi: Németh Miklós

Kovin: Vilhelm Leopold

Odžaci: Weber Peter

Novakaniža: Zelenka Róbert

Sekić: Klein Leopold

Vršac: Aleksander Konrad

Osijek: Franjo Hoinik Kapucinska ul.

Veliki Bčkerak: Petrass László Gete-

ova ulica 46.

Novisad: Ing. Sava Miodragović

Sombor: Rózsashegyi József

Novi Vrbas: Kohl i Orth

LENER

Üzletek: Aleksandrova ul. 5.
Karadjordjev trg 1.

21 napig tartó

nagy karácsonyi vásárt rendezünk a raktárainkon levő összes női és férfi divatcikkekből

gyári árákon!

Borsalino kalapok Din. 250 :: Velur kalapok minden színben Din. 150

Bolyhos divatkalapok Din. 180

Divat-nyakkendők egész nehéz selyemből Din. 75—100-ig

Kaics-féle Chypre, Ambra, L'origan, Kaliforniai Poppi, Orgona,
speciális kölnivizek kimérve és tucatonként Gyöngyvi ág, Jácint, Szekfü, Orosz és Princesse